

HIV Enfeksiyonu olan hastada radyolog gözüyle Akciğer

Dr. Canan Akman

Görüntüleme

- Semptomatik hastada torasik patoloji var mı?
- Radyolojik paternler
- Tedavi sonrası takip

Radyografi

BT; parankim, mediasten

Tanı amaçlı invaziv yöntem seçimi

- Enfeksiyonlar; bakteriyel, fungal, mikobakteriyel, viral, parazitik
- Neoplazi; lenfoma, karsinoma, HHV-8 ile ilişkili hastalıklar
- Enfeksiyon ve neoplazi dışı sebepler; IRIS, KOAH, PH, LIP...

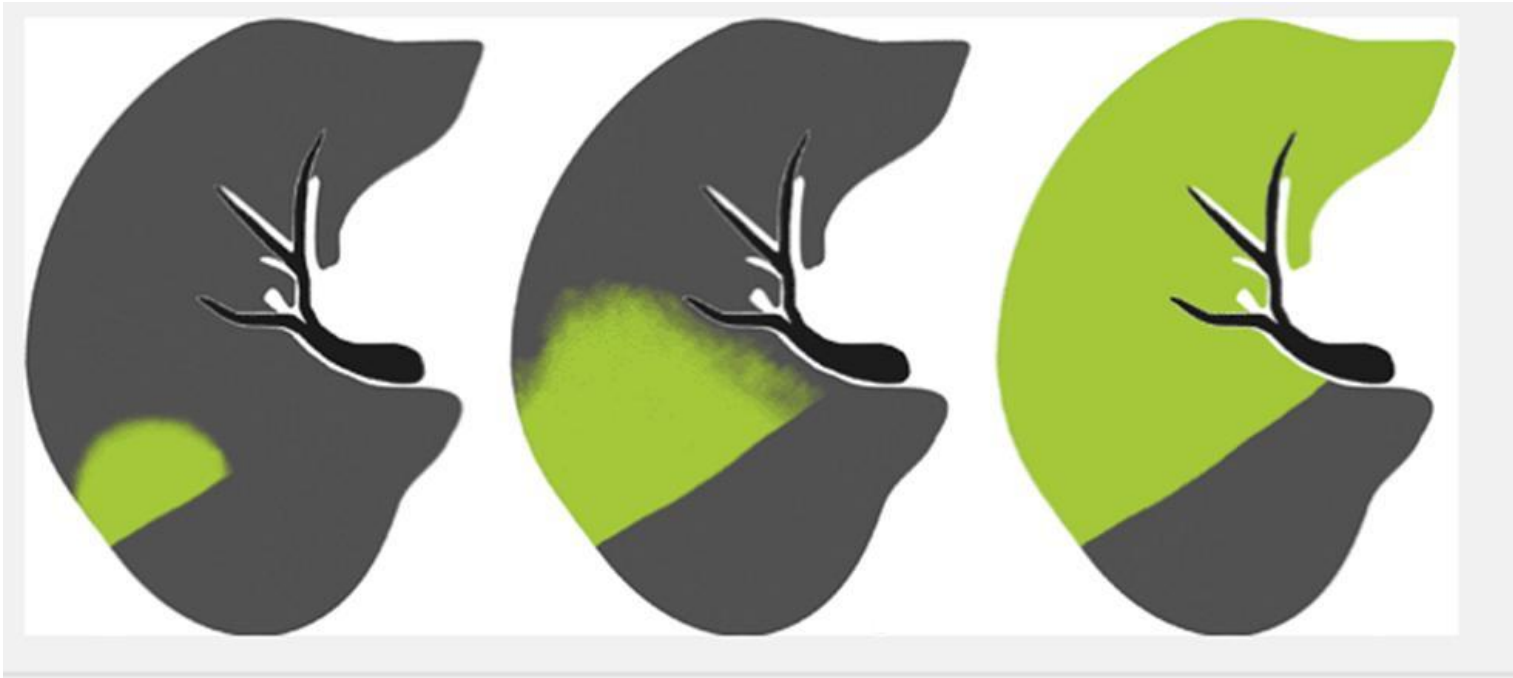
- ✓ Akciğer enfeksiyonları en sık morbidite-mortalite sebebi
- ✓ HIV enfeksiyonunun başlangıç bulgusu akciğer komplikasyonları olabilir.
- HIV enfeksiyonu olan hastalarda akciğer enfeksiyonlarını tanımak
- Hastalığın farklı evrelerindeki tipik bulguları gözden geçirmek

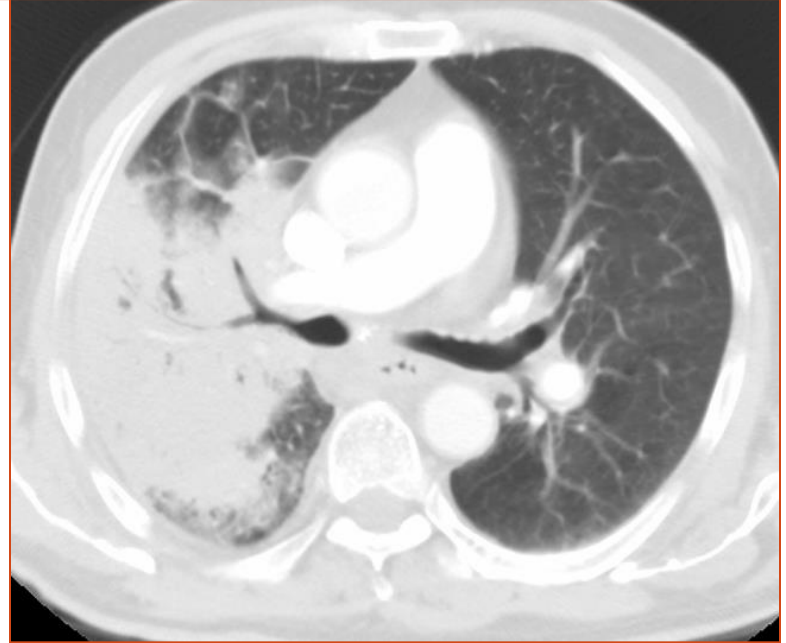
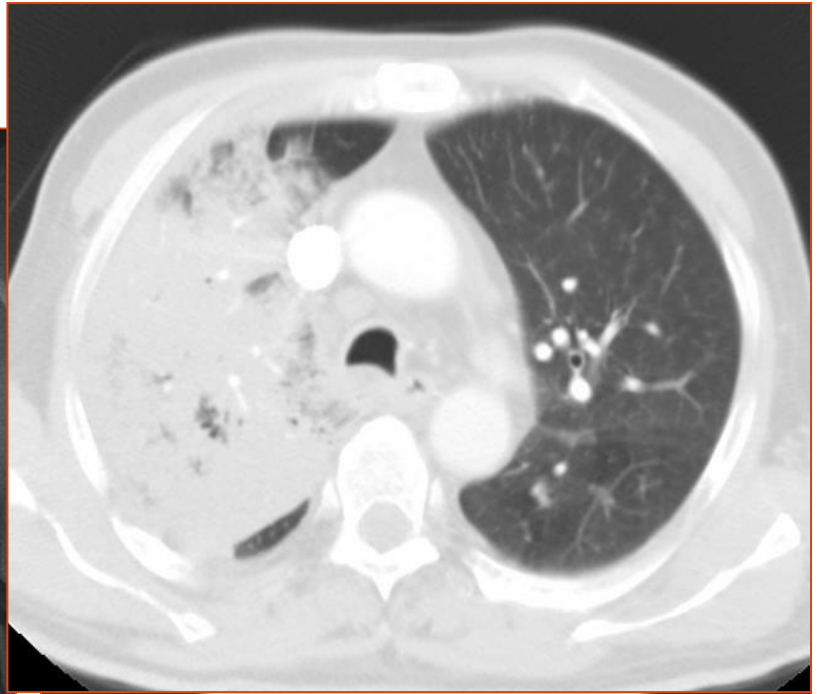
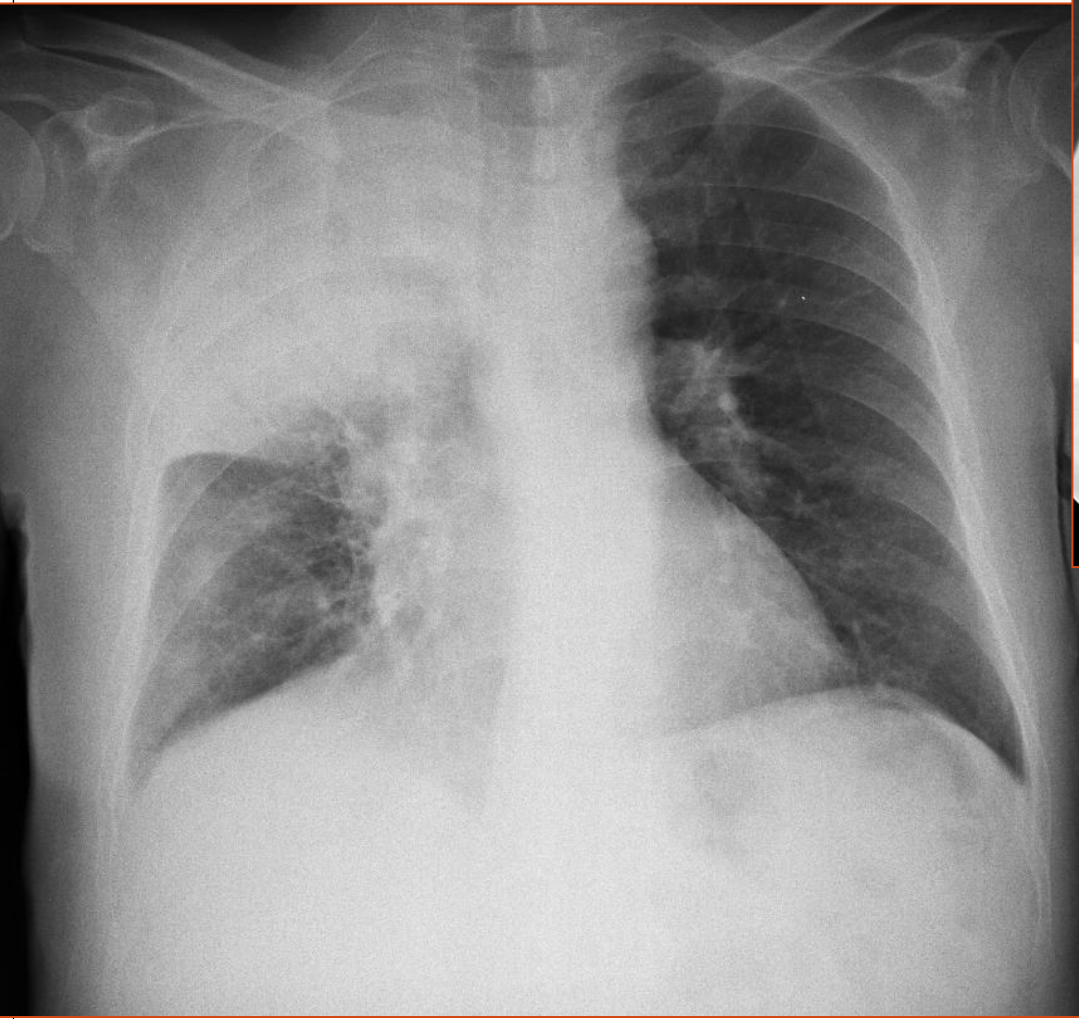
GÖRÜNTÜLEMEDE DESENLER

- KONSOLIDASYON
- PERİBRONŞİAL NODÜLLER
- BUZLU CAM
- NODÜLLER (milimetrik, büyük boyutlu)

KONSOLIDASYON

- İnflamasyonun akciğer periferinde Kohn porları ve Lambert kanalları ile yayılması → Nonsegmental → Segmental → Lober

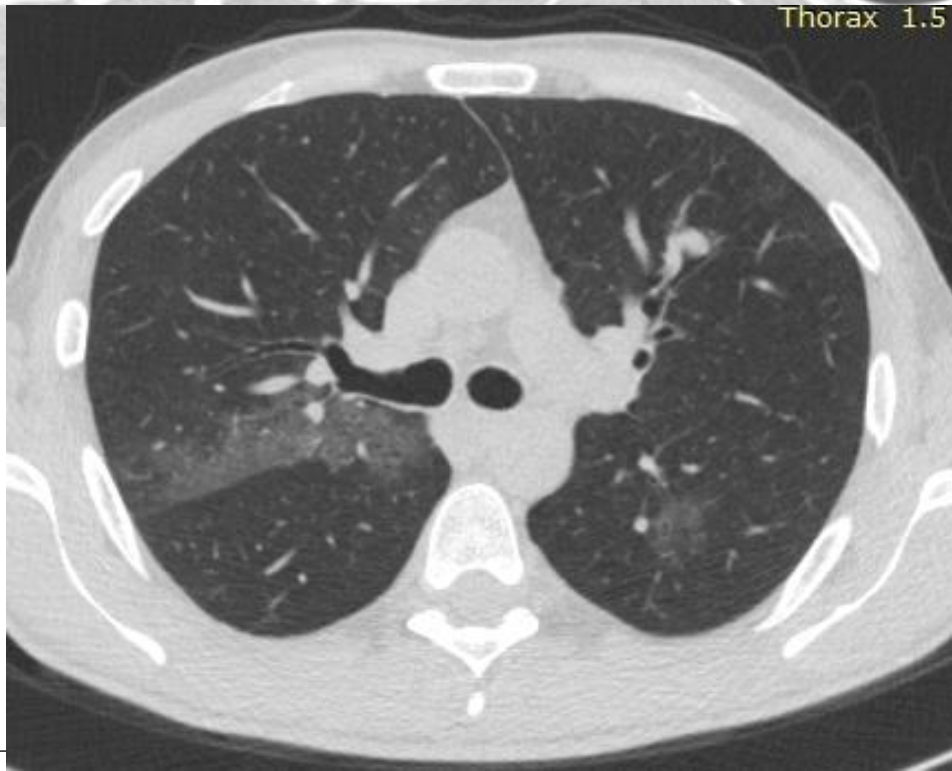
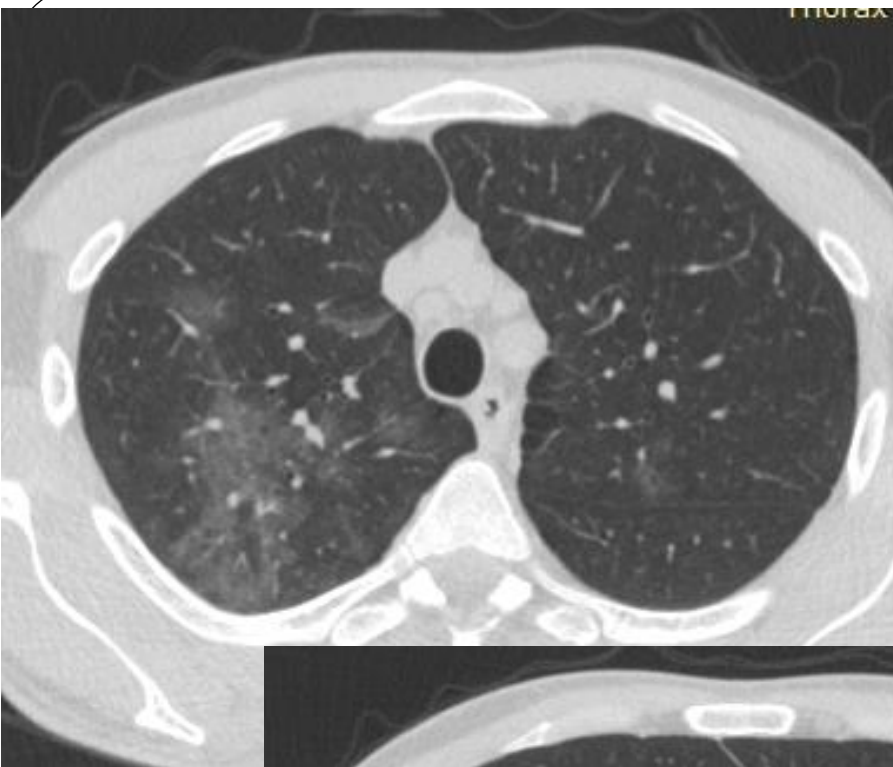

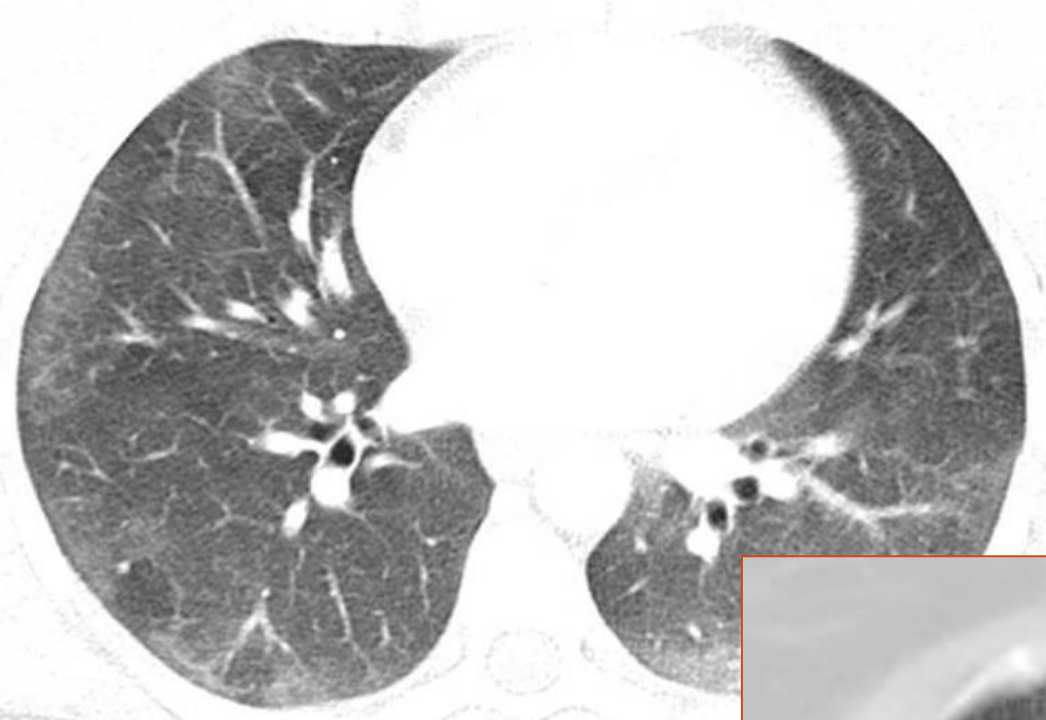
BUZLU CAM

- Alveollerin yangısal hücreler yada eksuda ile tam olmayan dolumu,
- İnterstisiyumda inflamatuvar hücre birikimi
- Örnekler:
  - Virüsler
  - Mikoplasma
  - PCP

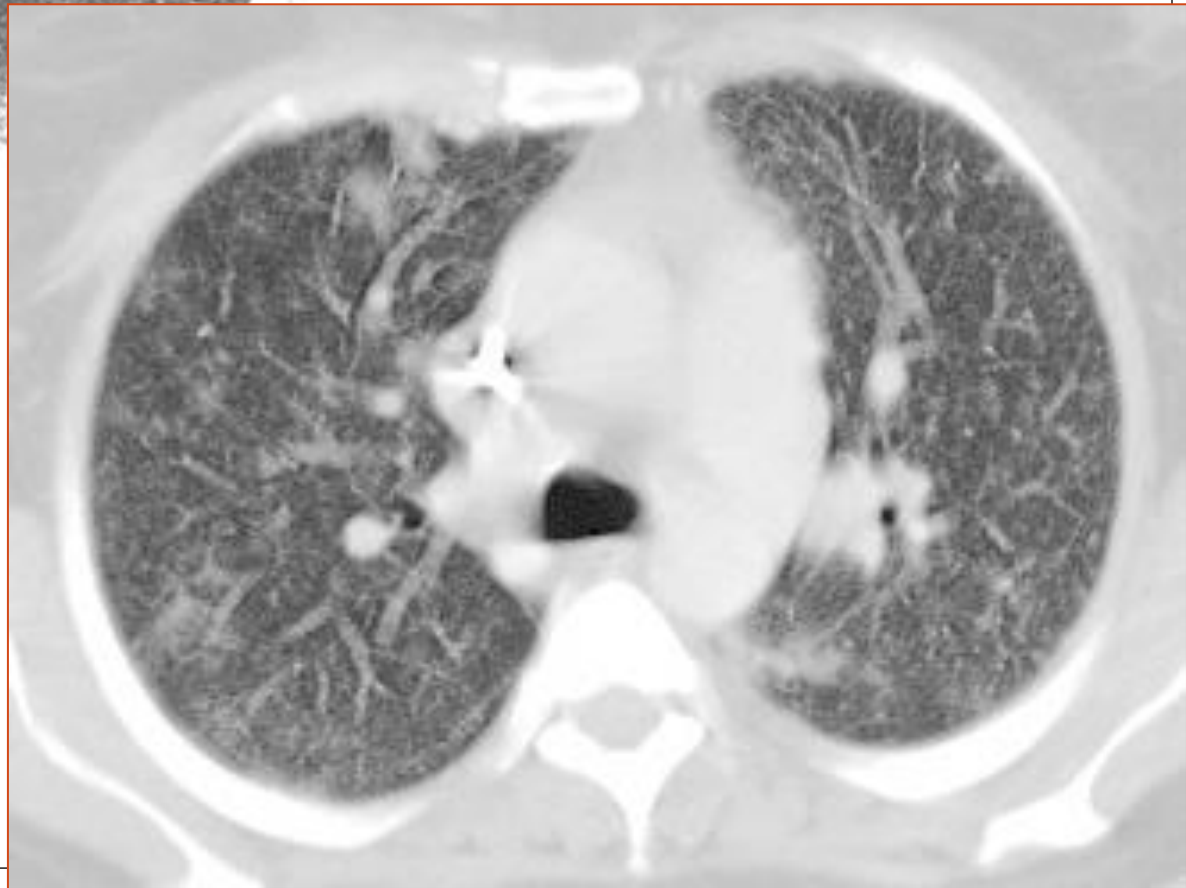

CMV
pnömonisi

CMV pnömonisi

PCP

MİKOPLAZMA vs KLAMİDYA PNÖMONİSİ

Klamidya pnömonisi

Mikoplasma pnömonisi

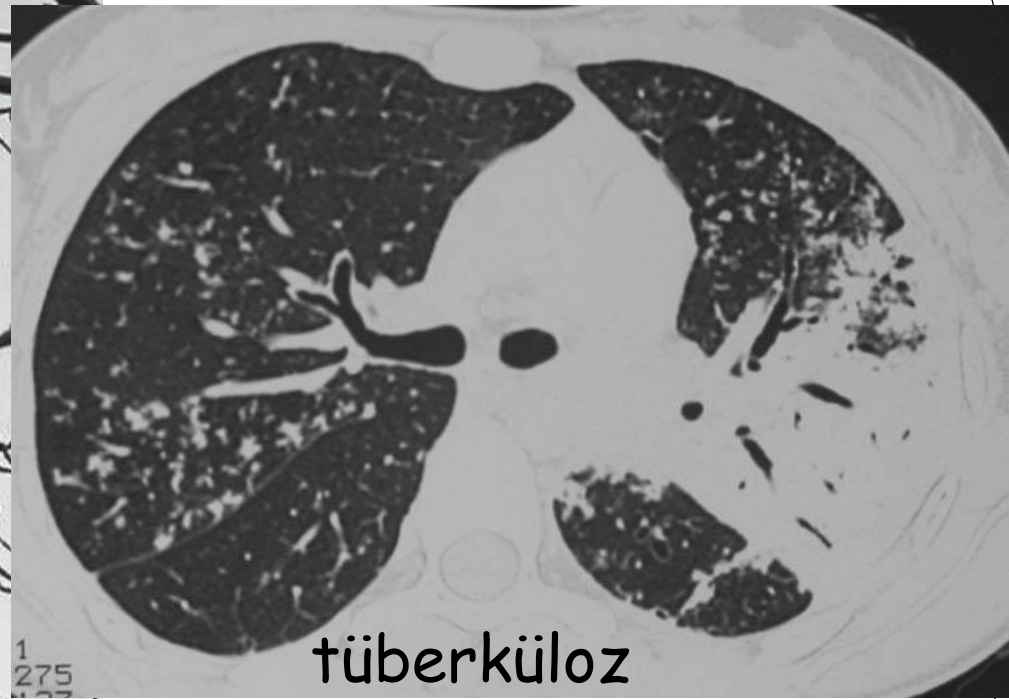
PERİBRONŞİAL NODÜLLER

- Sentrilobüler nodüller ± peribronşial konsolidasyonlar
  - Birleşmiş peribronşial nodüller → Konsolidasyon
- Bronş duvarında kalınlaşma (*peribronşial kalınlaşma*)

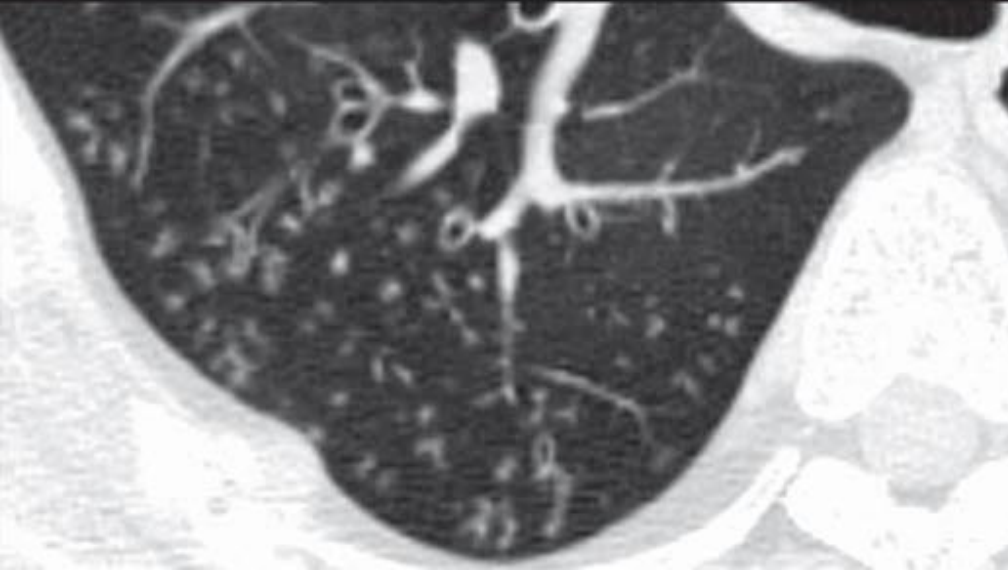

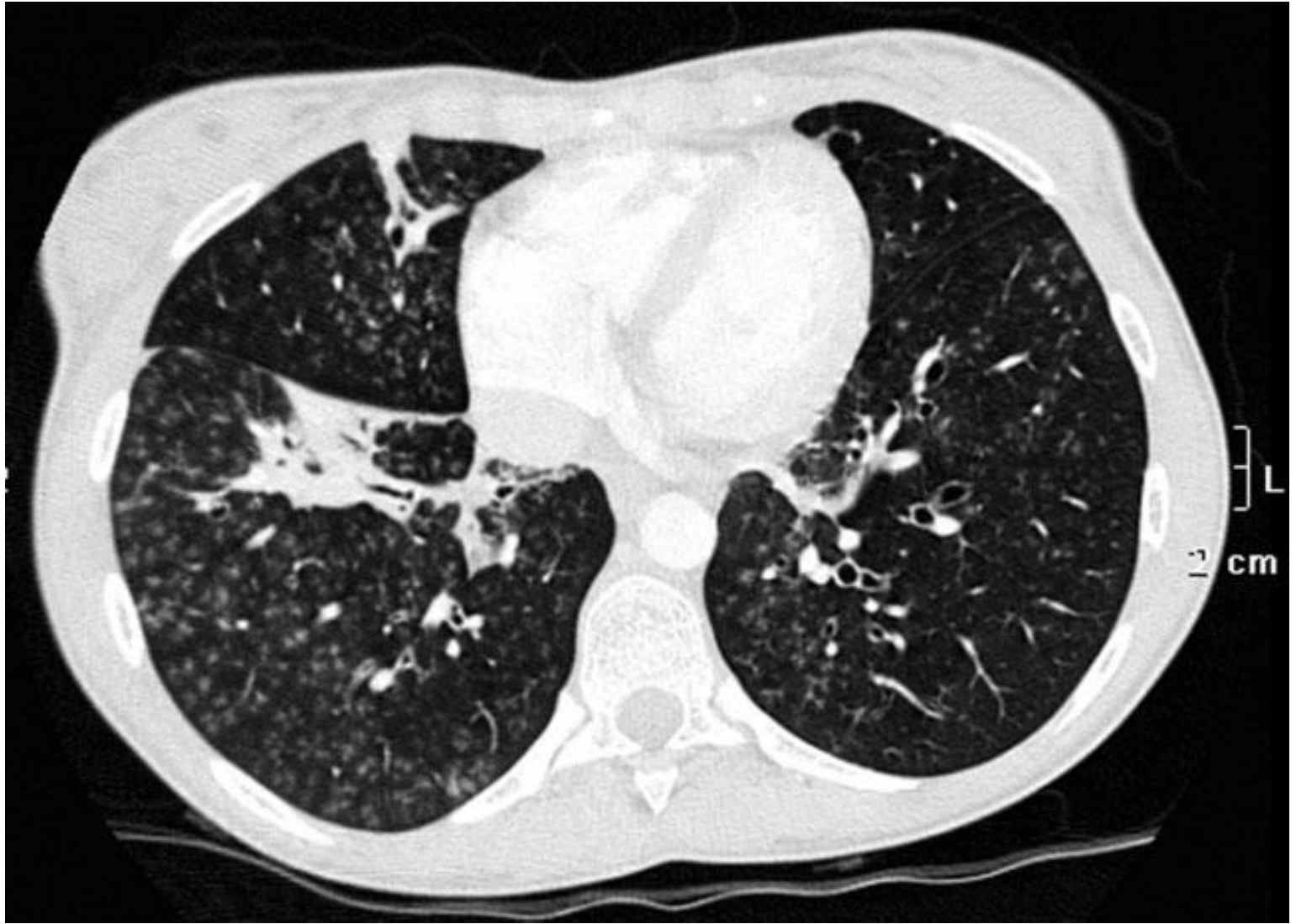
1
275
125

tüberküloz

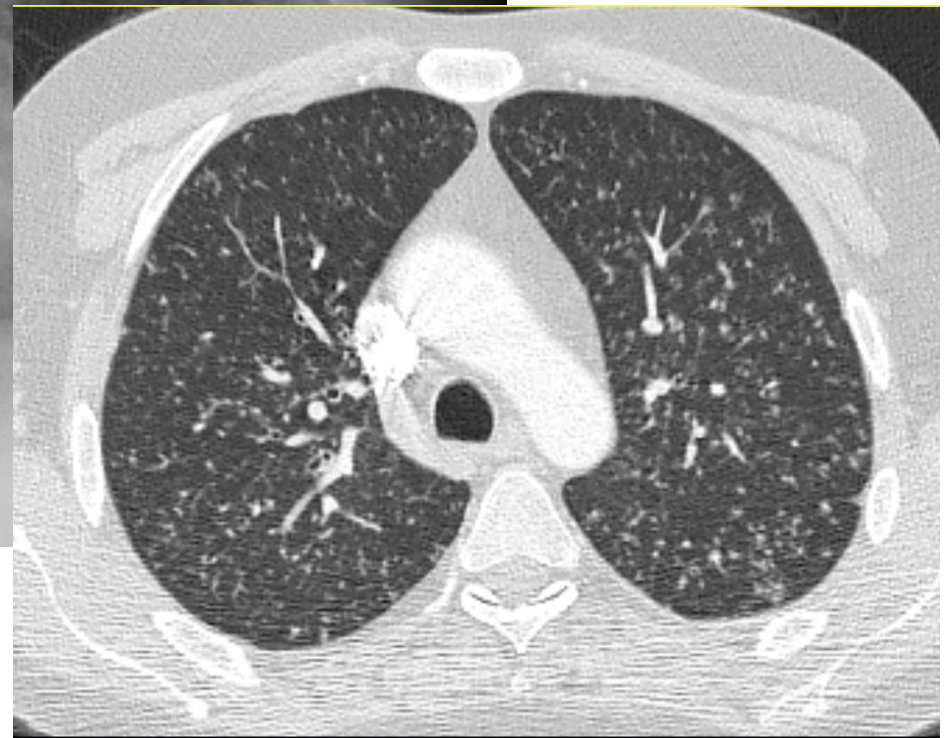
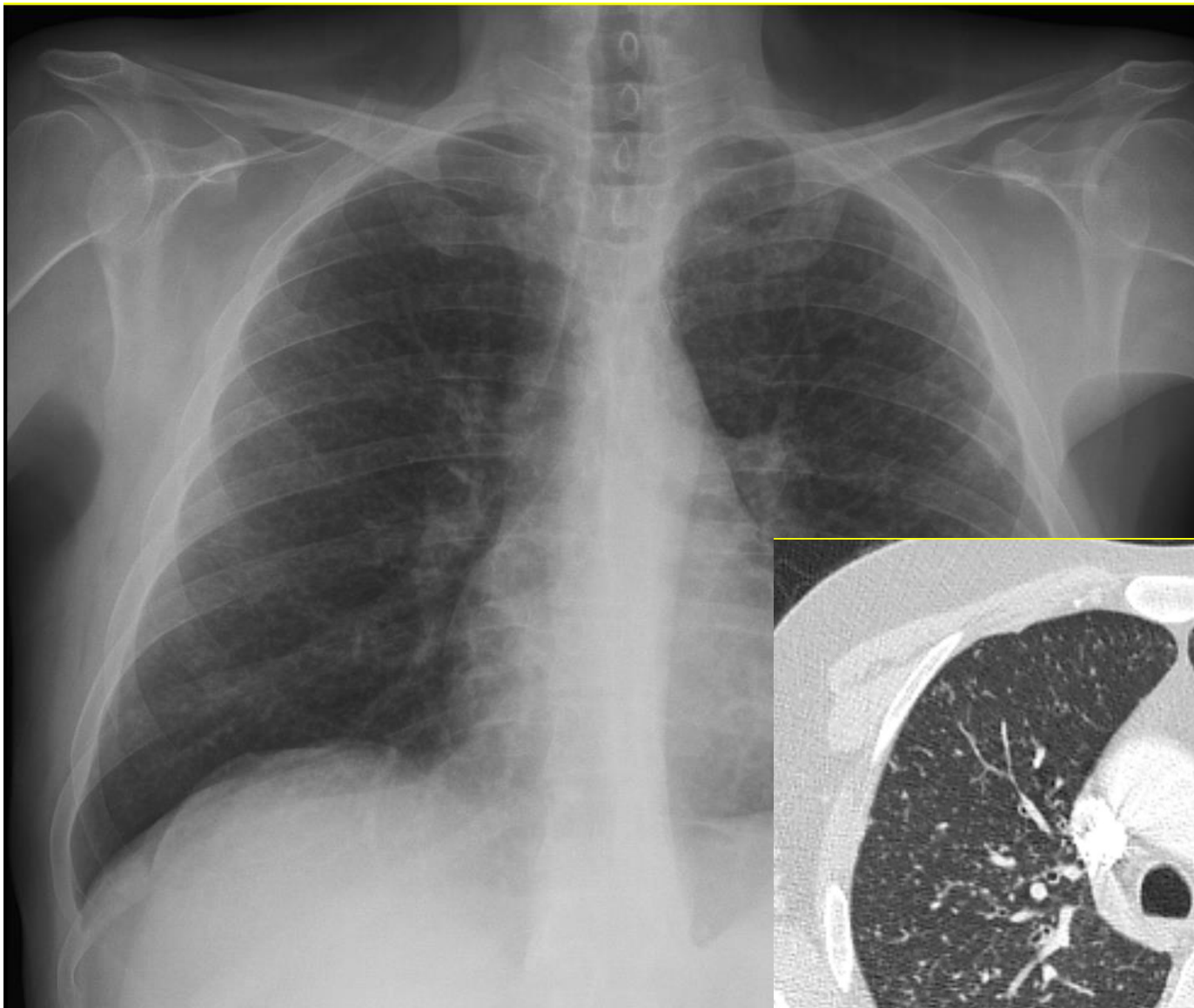
Tomurcuklanan ağaç manzarası
Bronşiyollerin püy ile dolması,
endobronşyal yayılım,
panbronşiyolit, kronik hava yolu
hastalığı

Mikoplazma pnömonisi

NODÜLLER

- Hastalığın hematojen yayılımı / granülomatöz infeksiyon
- Örnekler
  - Bazı virüsler
    - *Varicella-zoster*
    - Miliyer TB
    - Septik emboli
    - Fungal enfeksiyonlar

Miliyer tb

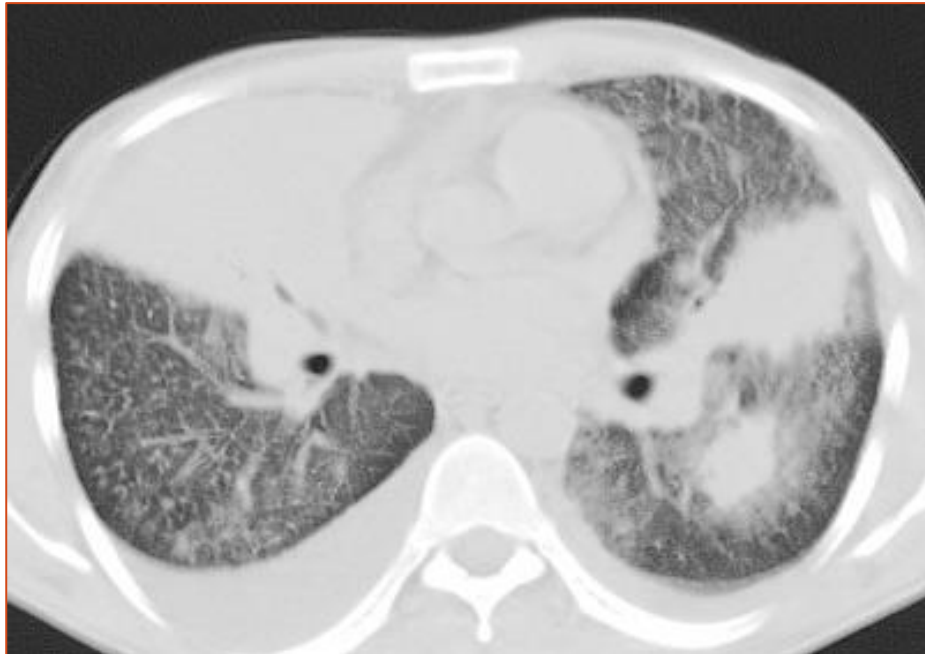
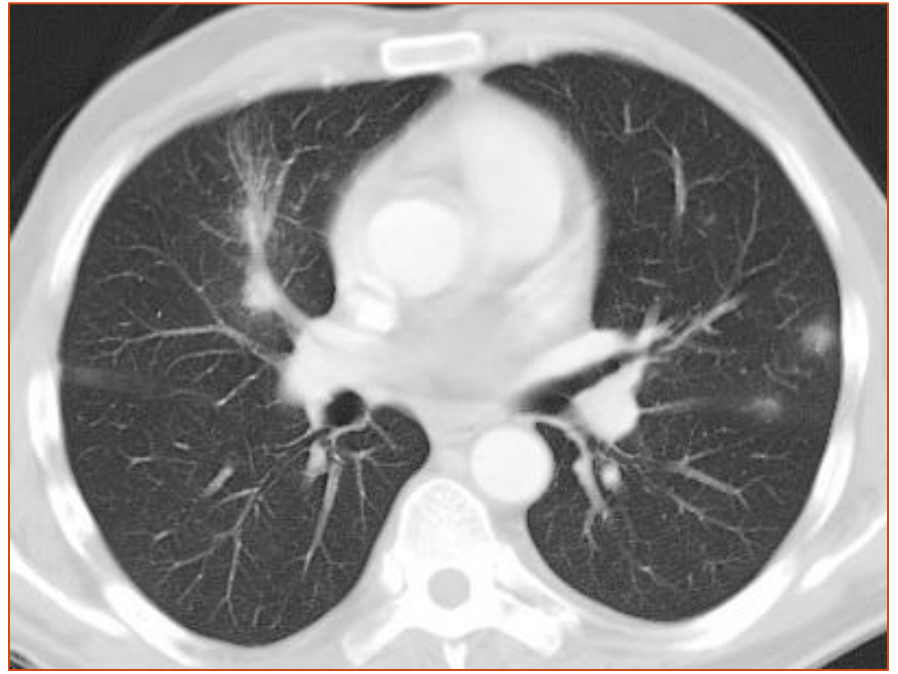
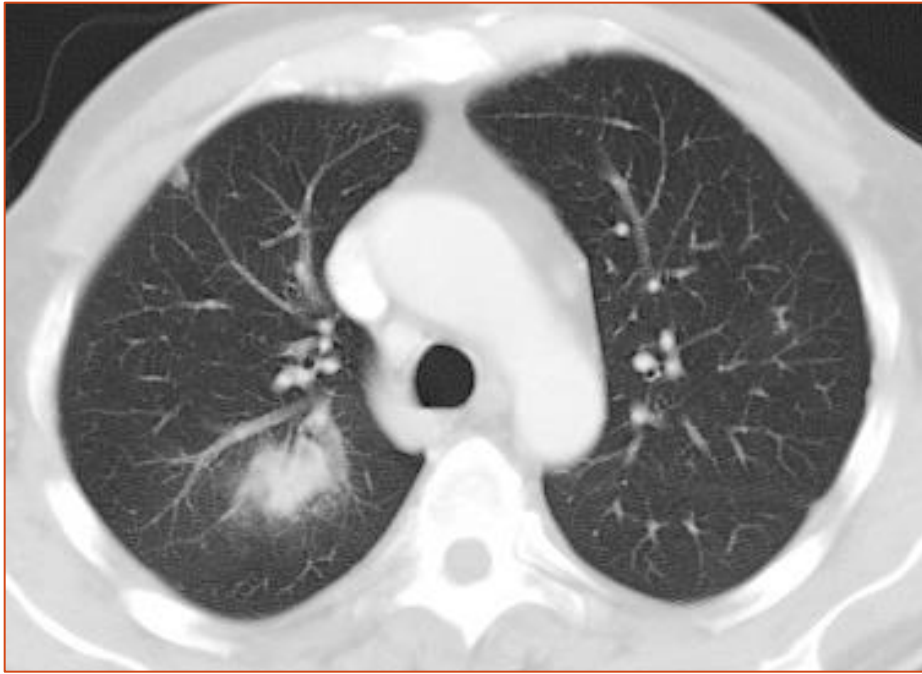

29-yaş AIDS (CD4 sayısı $10/\mu\text{L}$)
dissemine histoplasmosis.

AJR:202, March 2014

Septik emboli

Asperjillus
enfeksiyonu

Solunum sistemi enfeksiyonları

Bakteriyel enfeksiyonlar

Streptococcus pneumoniae

Haemophilus influenzae

Gram-negative bacilli (*Pseudomonas aeruginosa*,

Klebsiella pneumoniae)

Staphylococcus aureus

Mantarlar

Pneumocystis jiroveci

Cryptococcus neoformans

Histoplasma capsulatum

Coccidioides immitis

Aspergillus spp

Mikobakteriyel enfeksiyonlar

Mycobacterium tuberculosis

Mycobacterium kansasii

Mycobacterium avium complex

Virüsler

Cytomegalovirus

Herpes simplex virus

Parazitler

Toxoplasma gondii

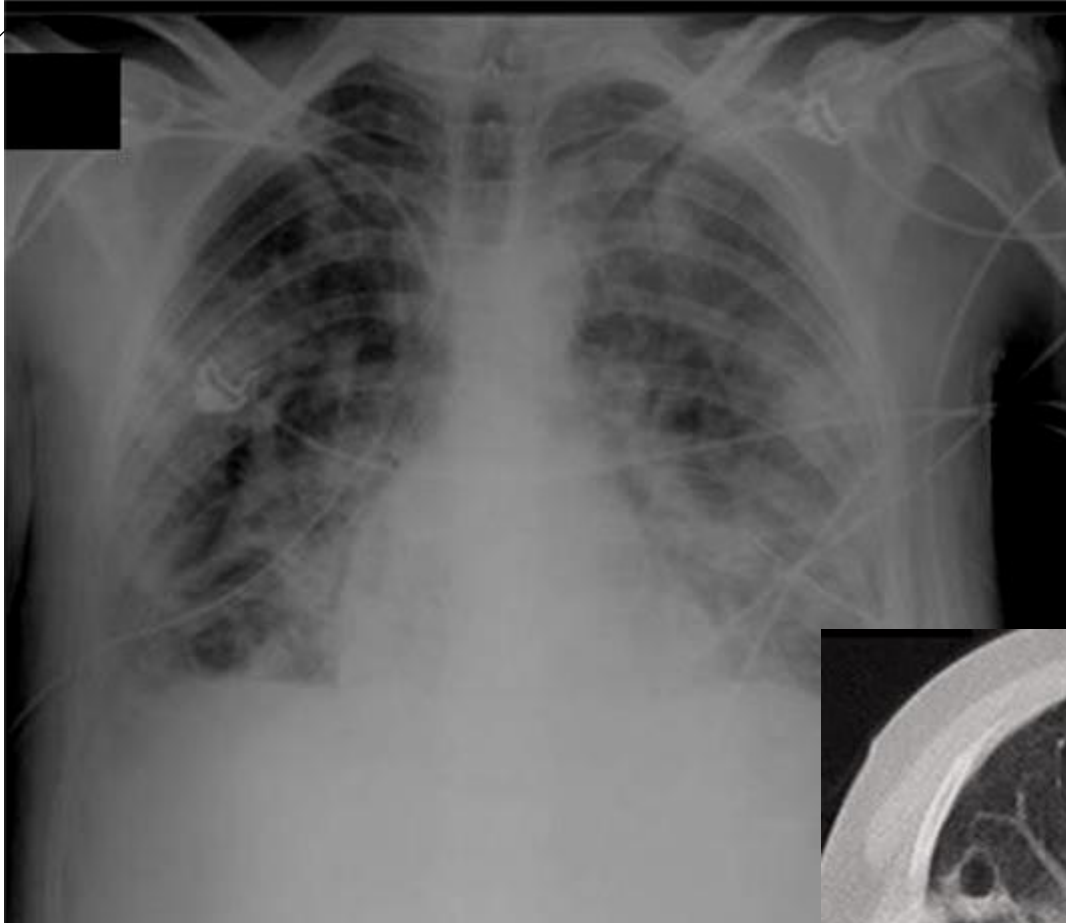
Strongyloides stercoralis

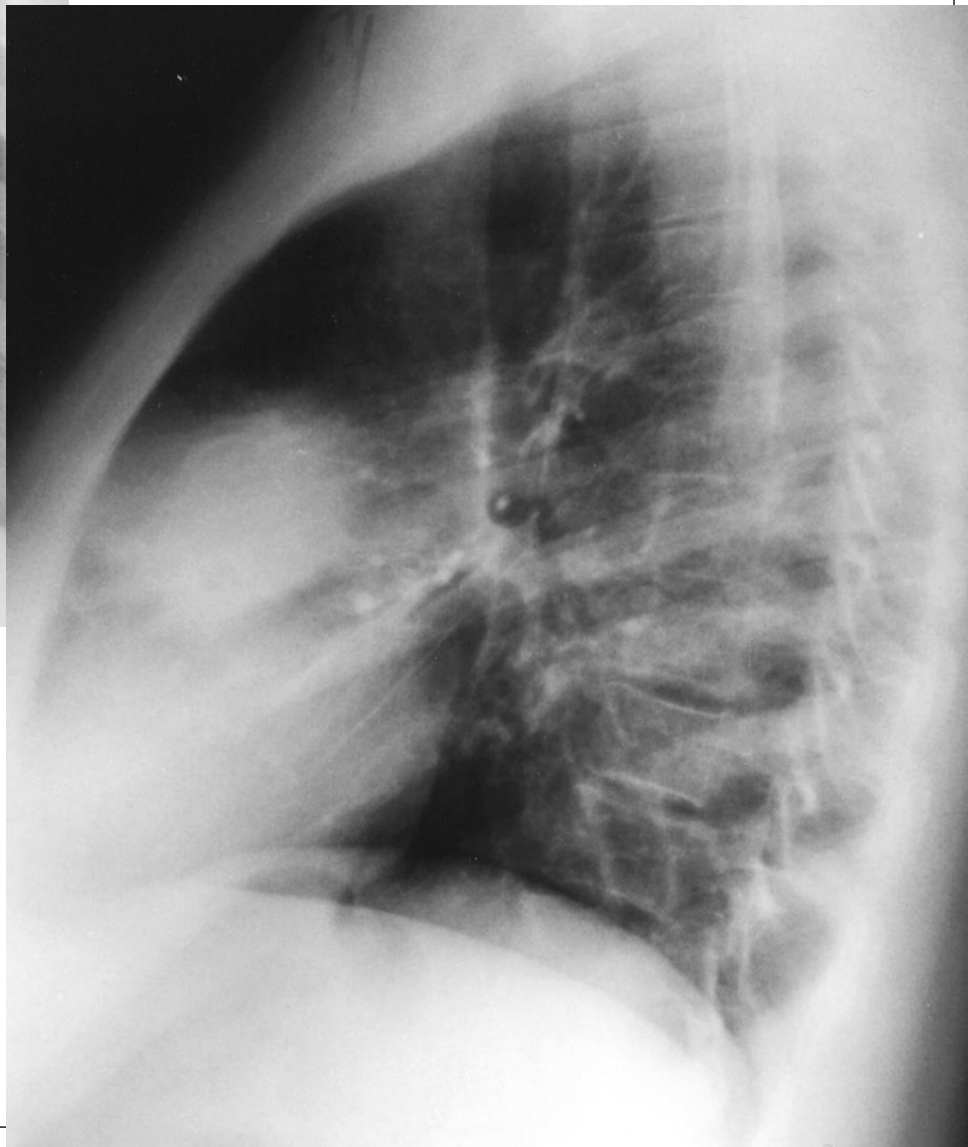
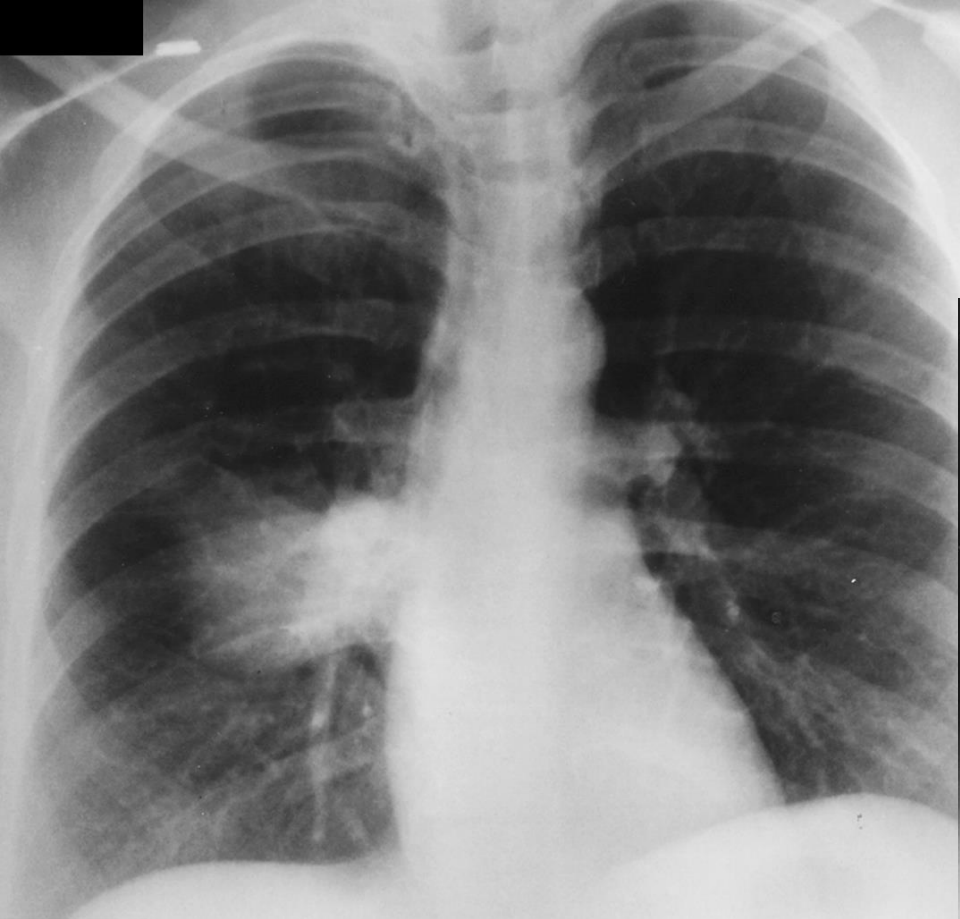
Bakteriyel pnömoniler

- Fokal konsolidasyon (segmental, lobar)
- Bilateral alveolar, interstisyel patern (PCP ile karışır)
- <7 günden az sürede klinik-radyolojik gürültülü tablo
- Tek nodül, multipl nodül
- Kavite
- Lenf nodu büyümesi
- Plevral efüzyon

(St. Pneumonia, Mikobakteri, P.aeruginosa, staf. Aureus, nocardia..)

Bakteremi radyolojik bulguyu etkilemez

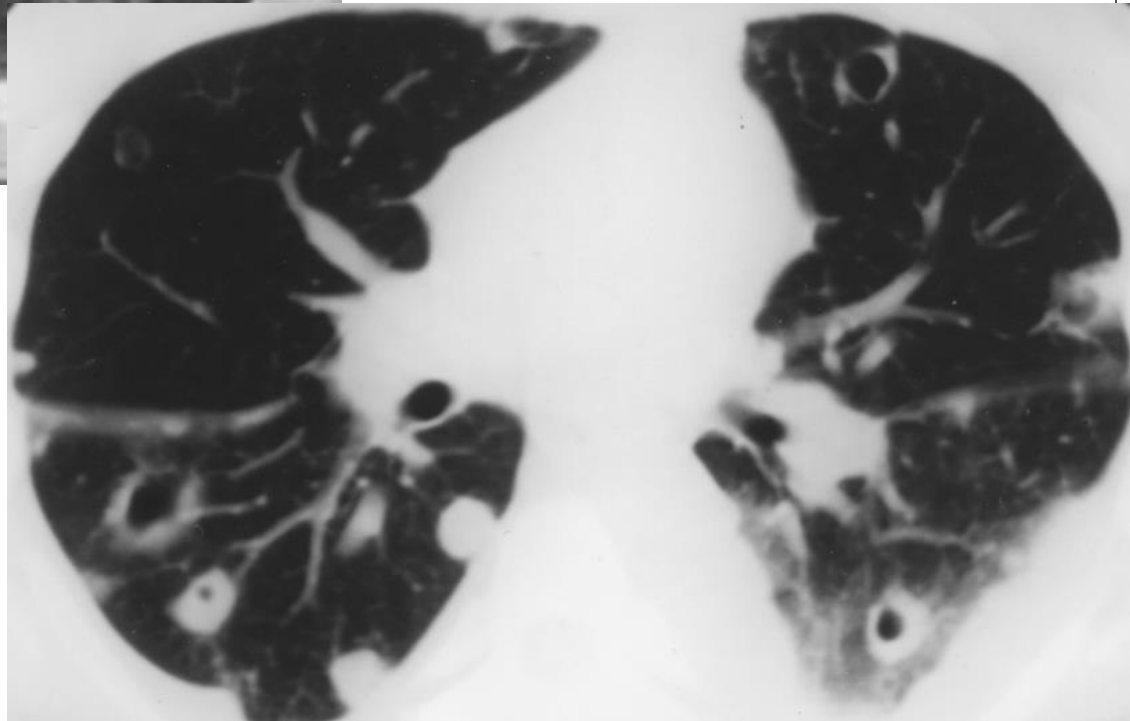
Bakteriyel
pnömoni

Staf. aureus

P. aeruginosa

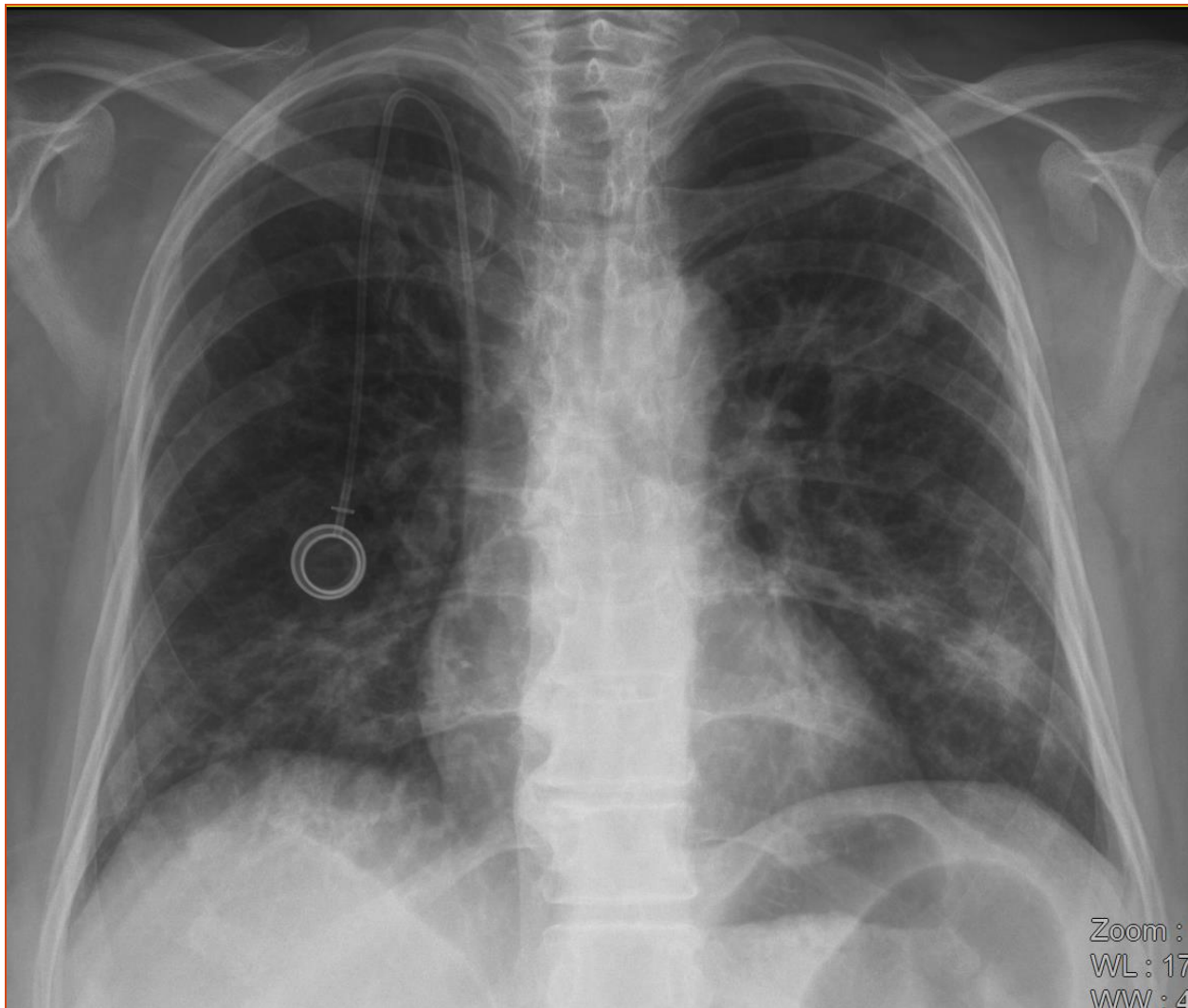

Rhodococcus equi

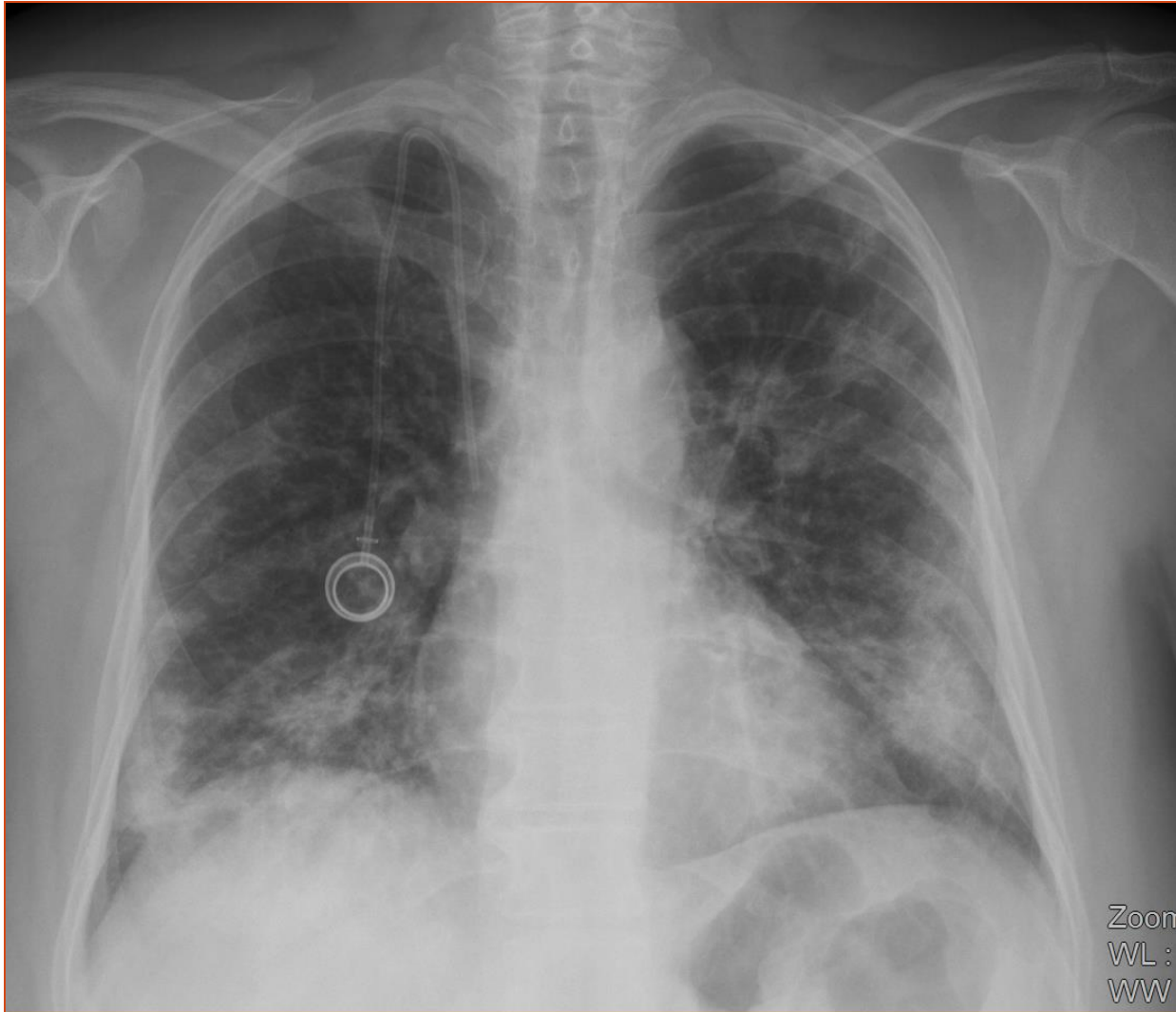
AJR
2003;180:1203-1209

P. aeruginosa

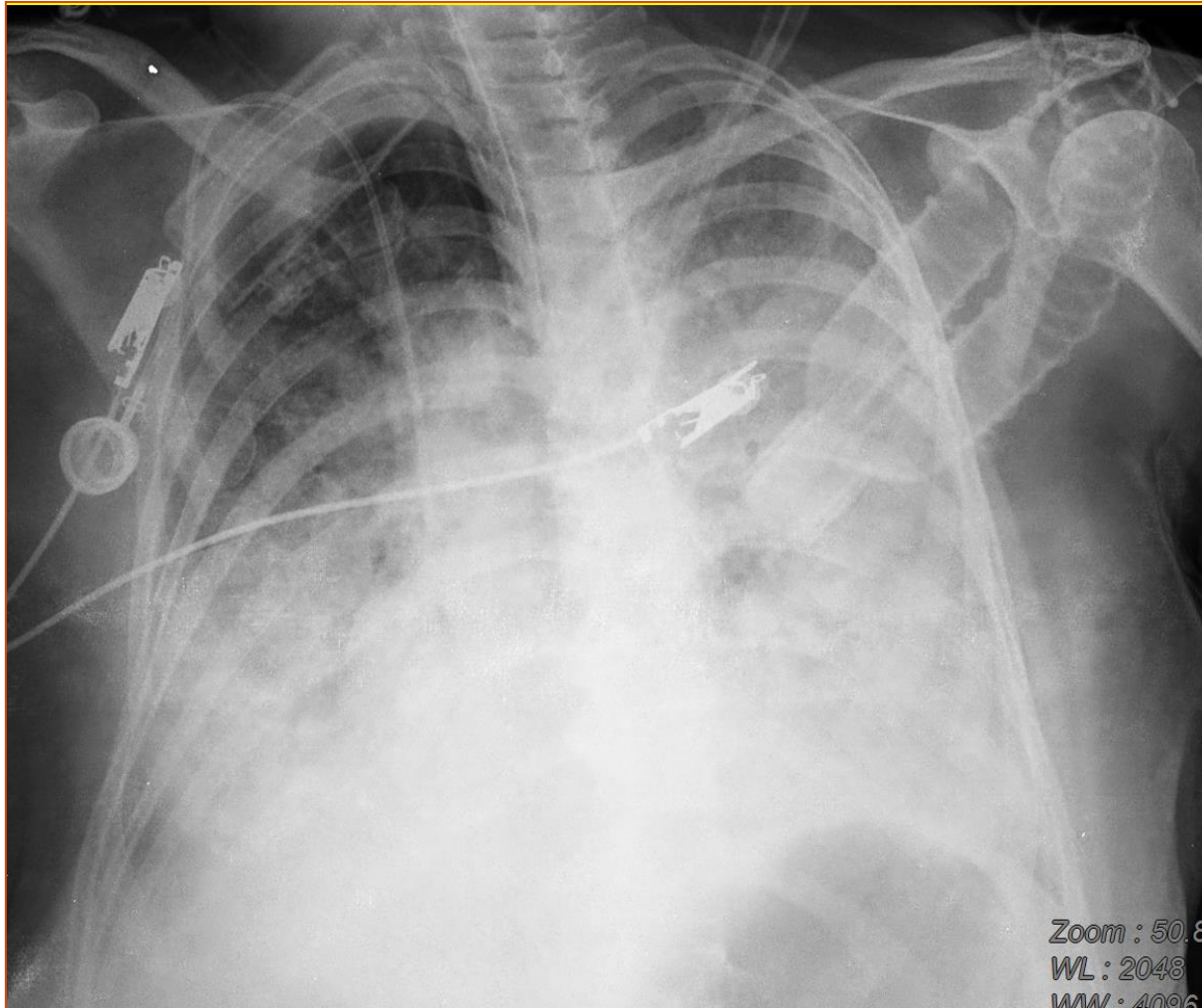
Staphylococcus Aereus

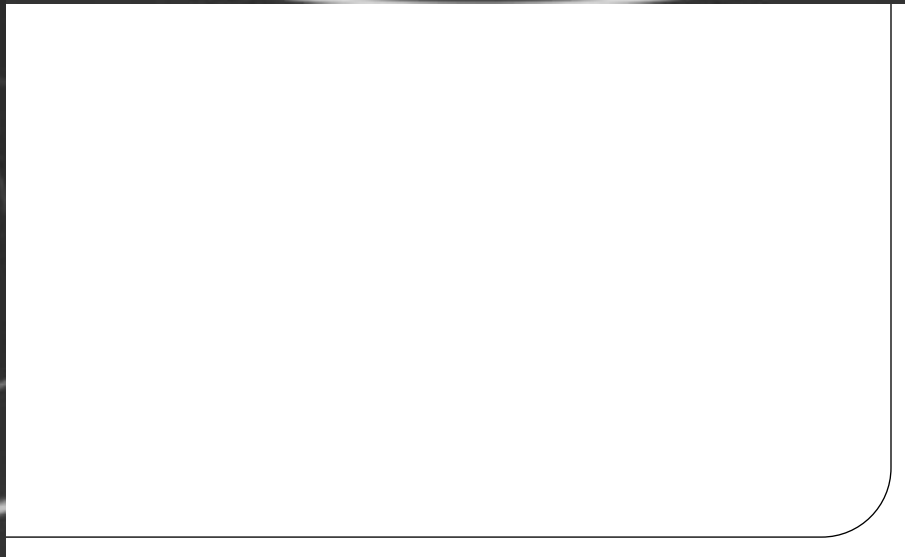
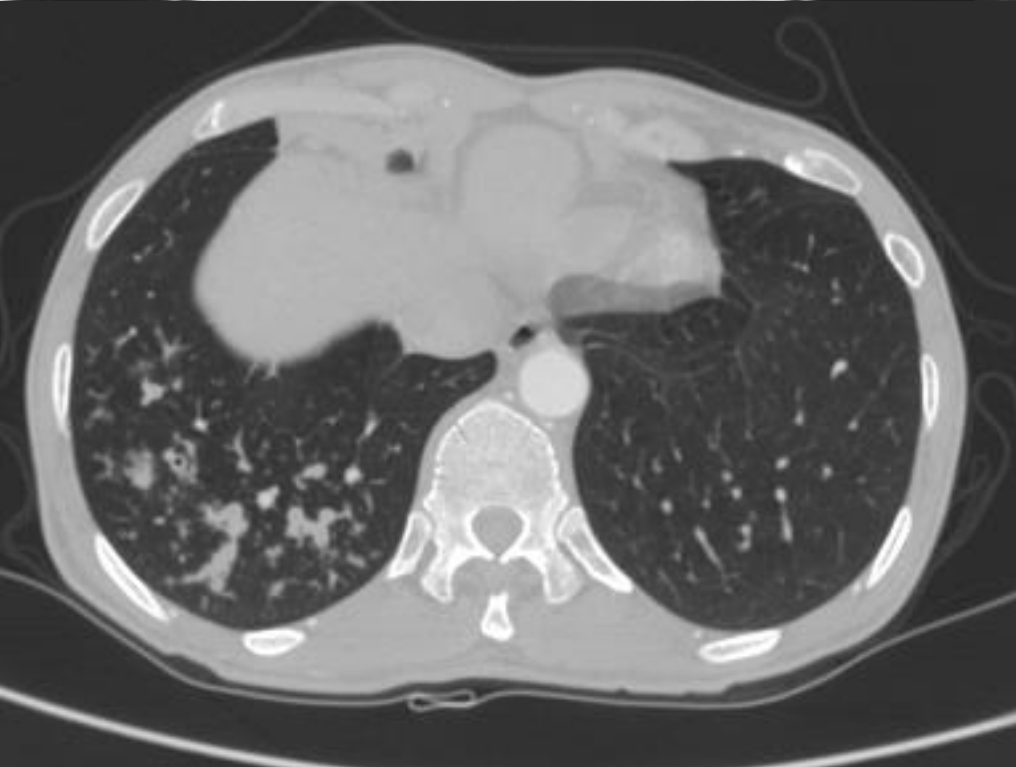
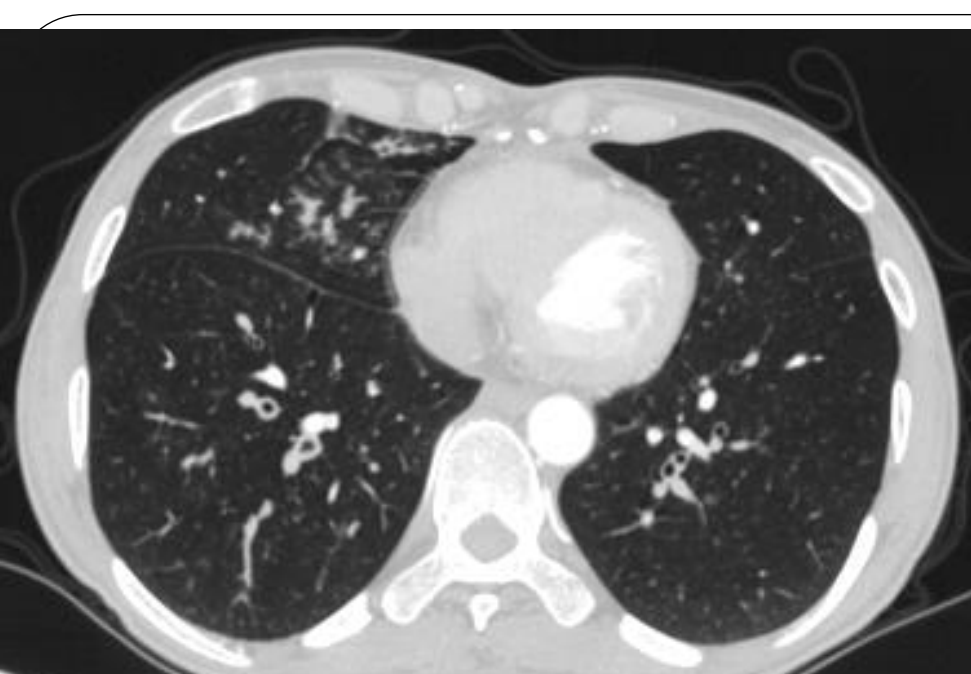

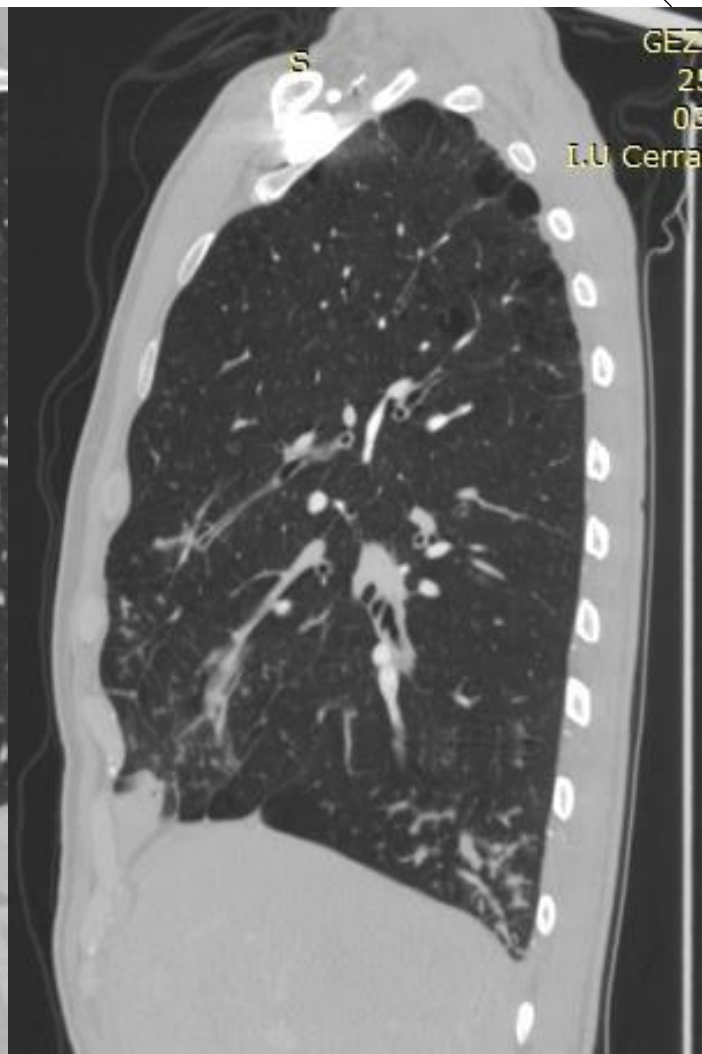
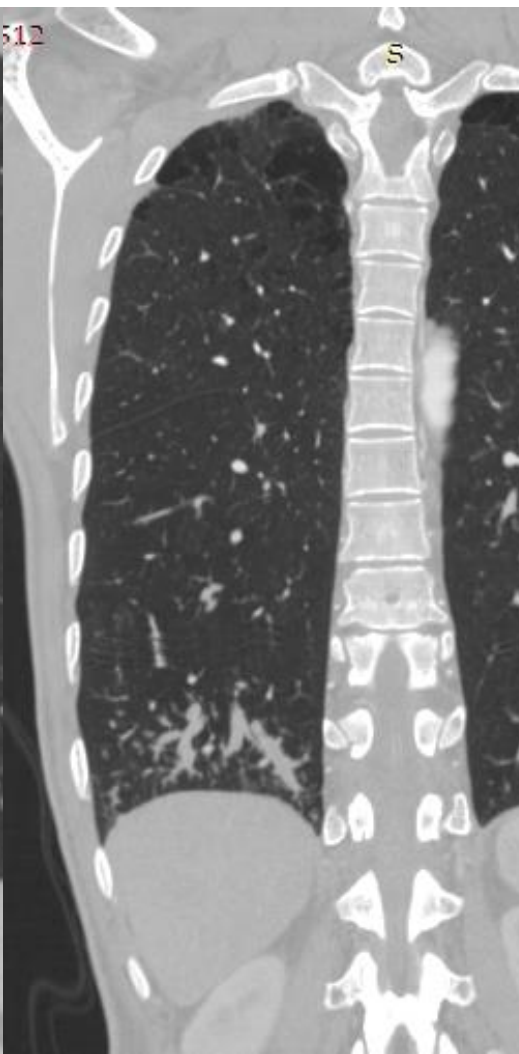
Staphylococcus Aereus

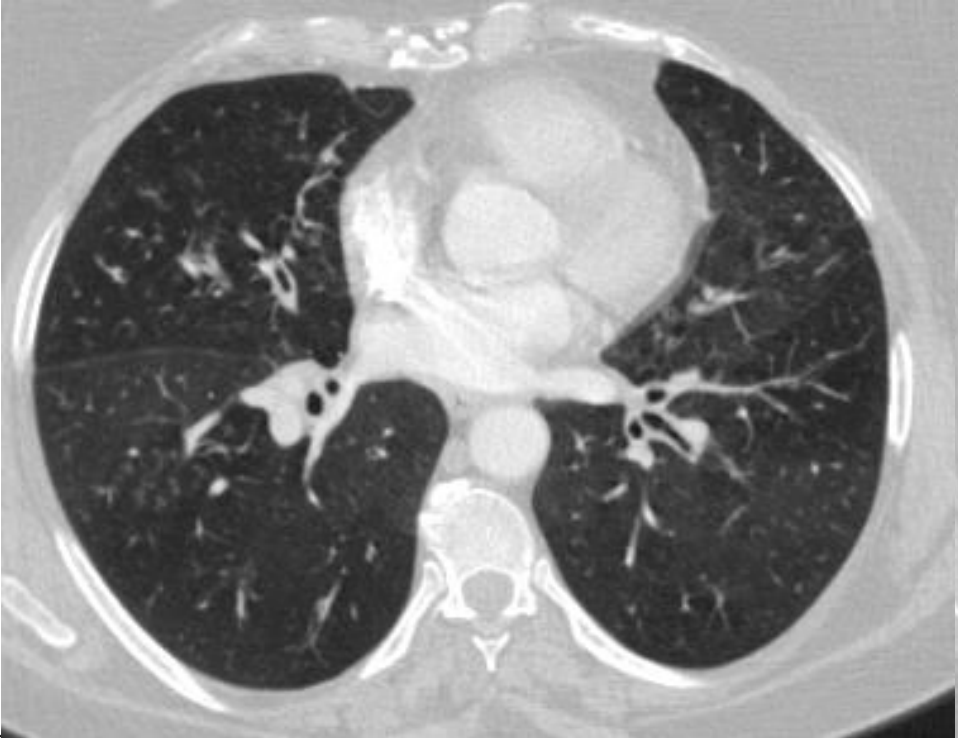
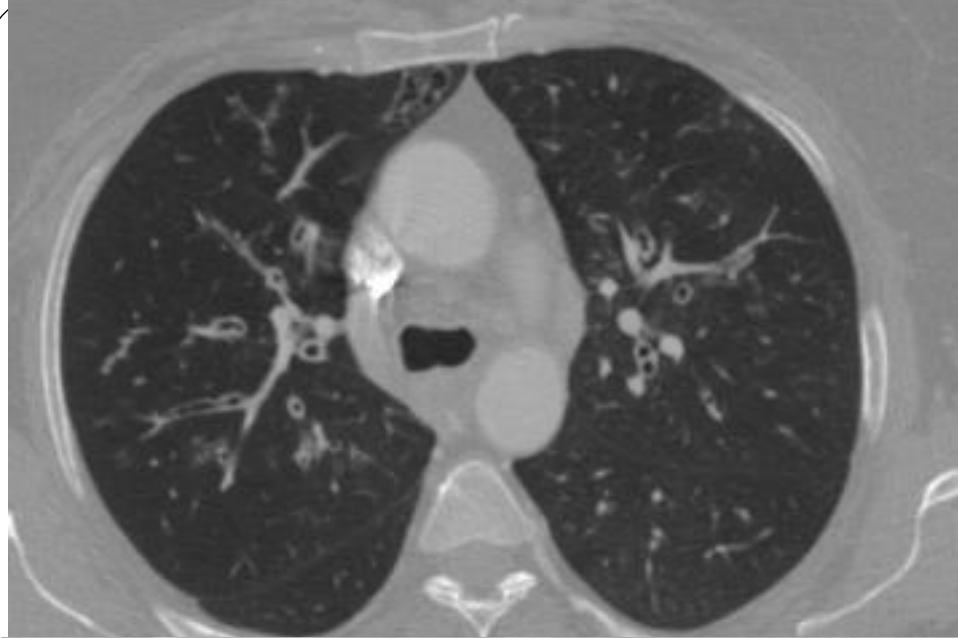

Staphylococcus Aereus + Hemophilus Parainfluenza

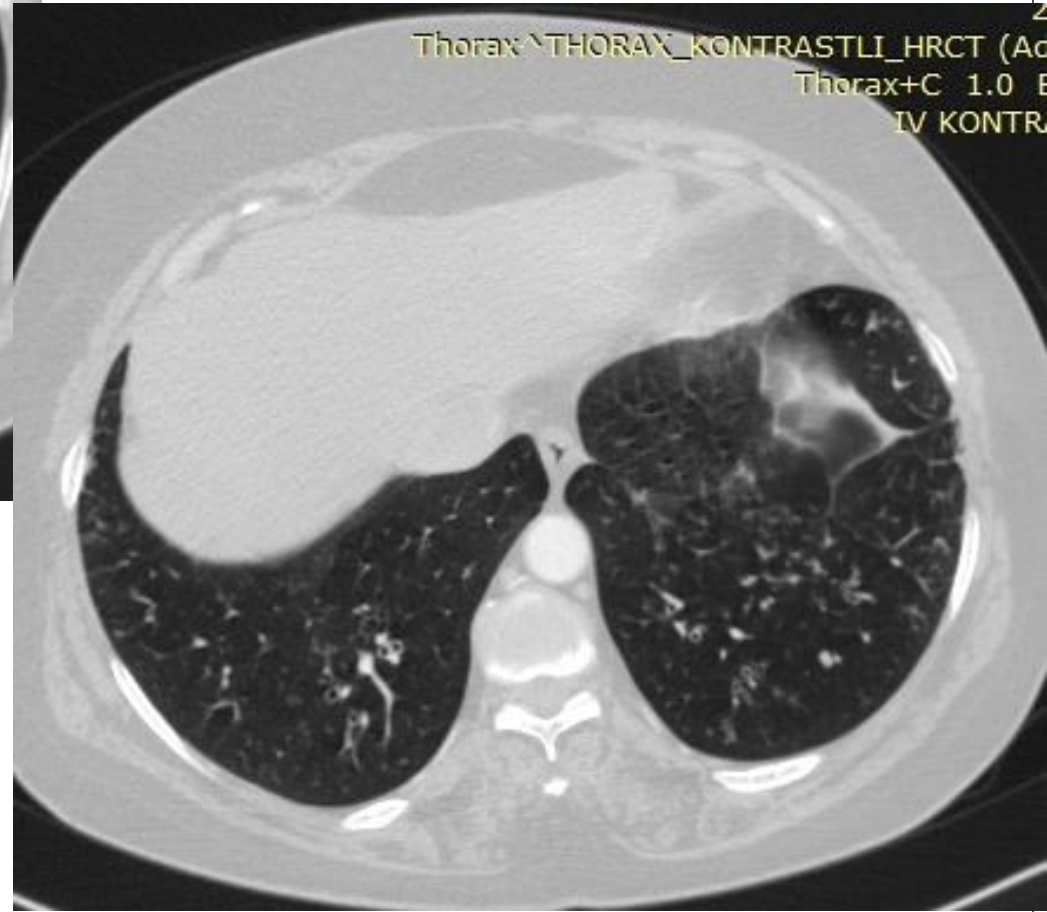
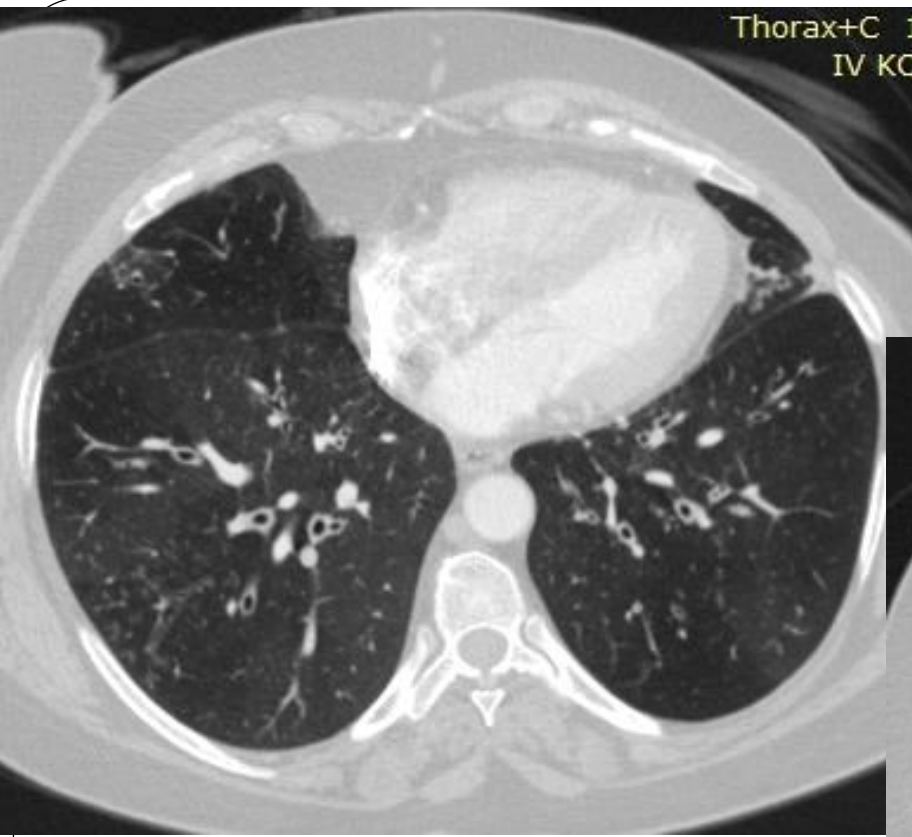

Strep. Pnömoni üremiş

Pyojenik hava yolu hastalığı

- Bakteriyel trakeobronşit
- Bronşiyolit

H. influenza, P. Aeruginosa, S. Pnömoni, Strep. viridans

Bronş-bronşiyollerde duvar kalınlaşması

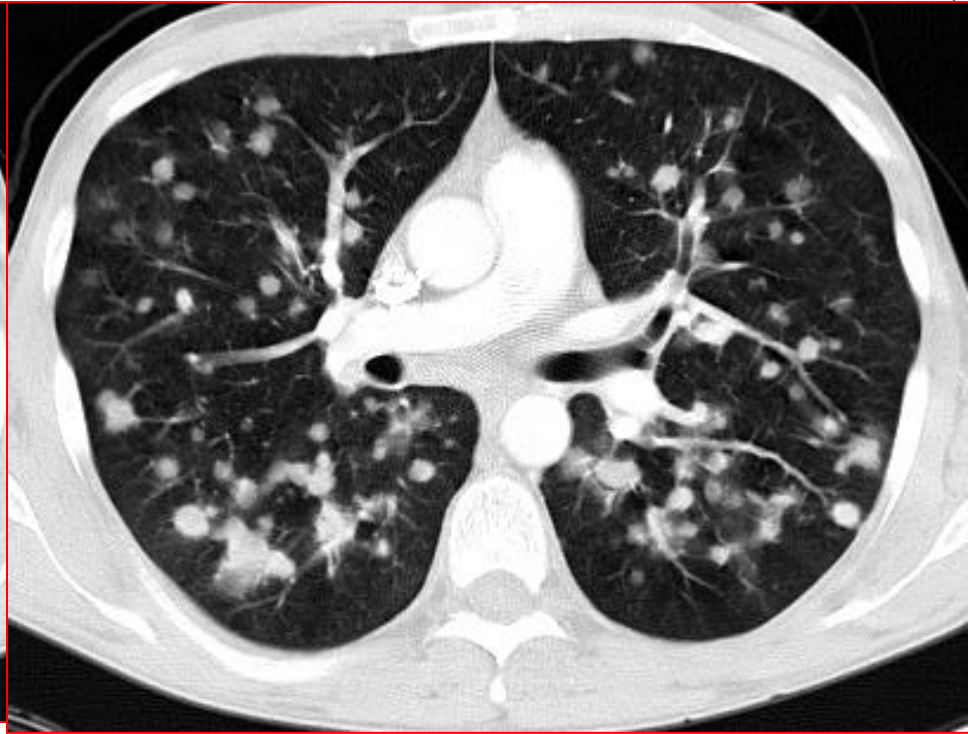
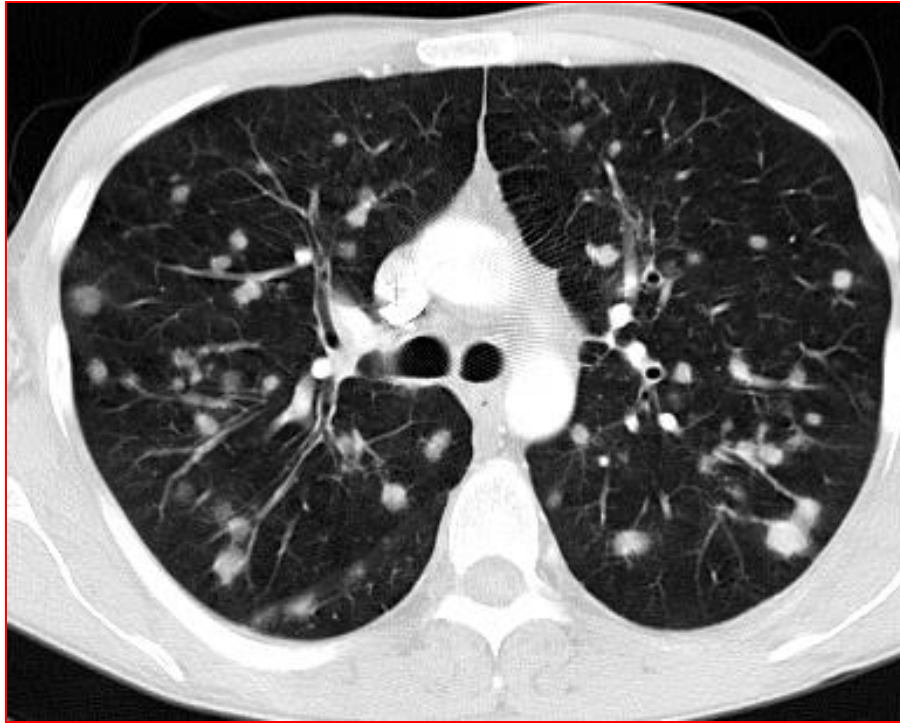
Dilatasyon

Radyografi tanıda duyarsız

BT de sentrilobüler opasiteler, tomurcuklanan ağaç manzaraları, Y-V şekilli opasiteler

Tüberküloz

- Parankimal infiltrasyon
- Kavite
- Nodüller
- Lenf nodu büyümesi
- Plevral sıvı

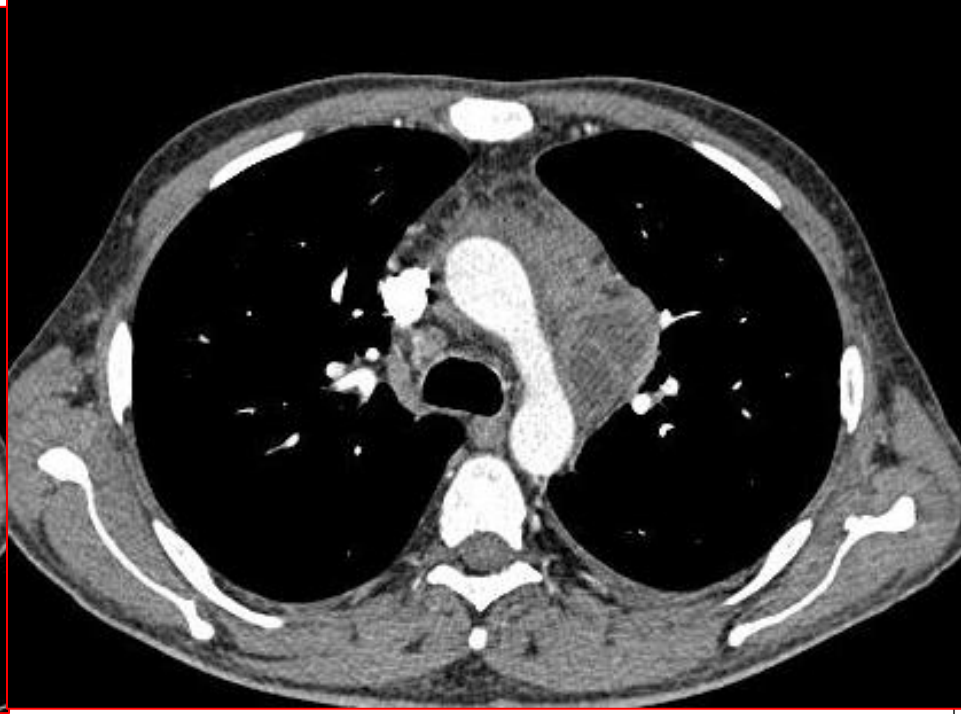
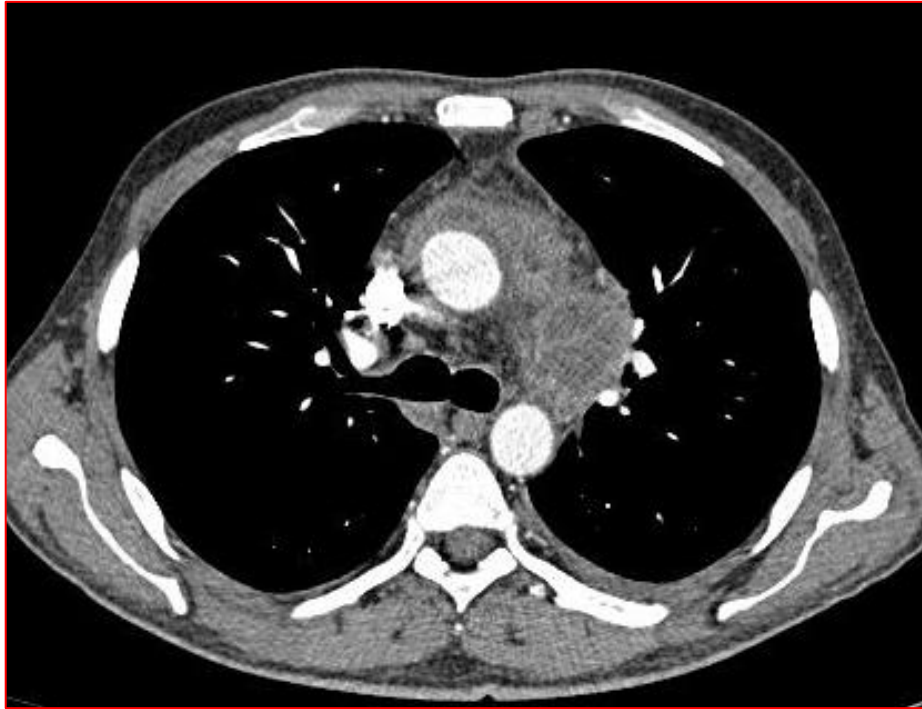

Olgu 1

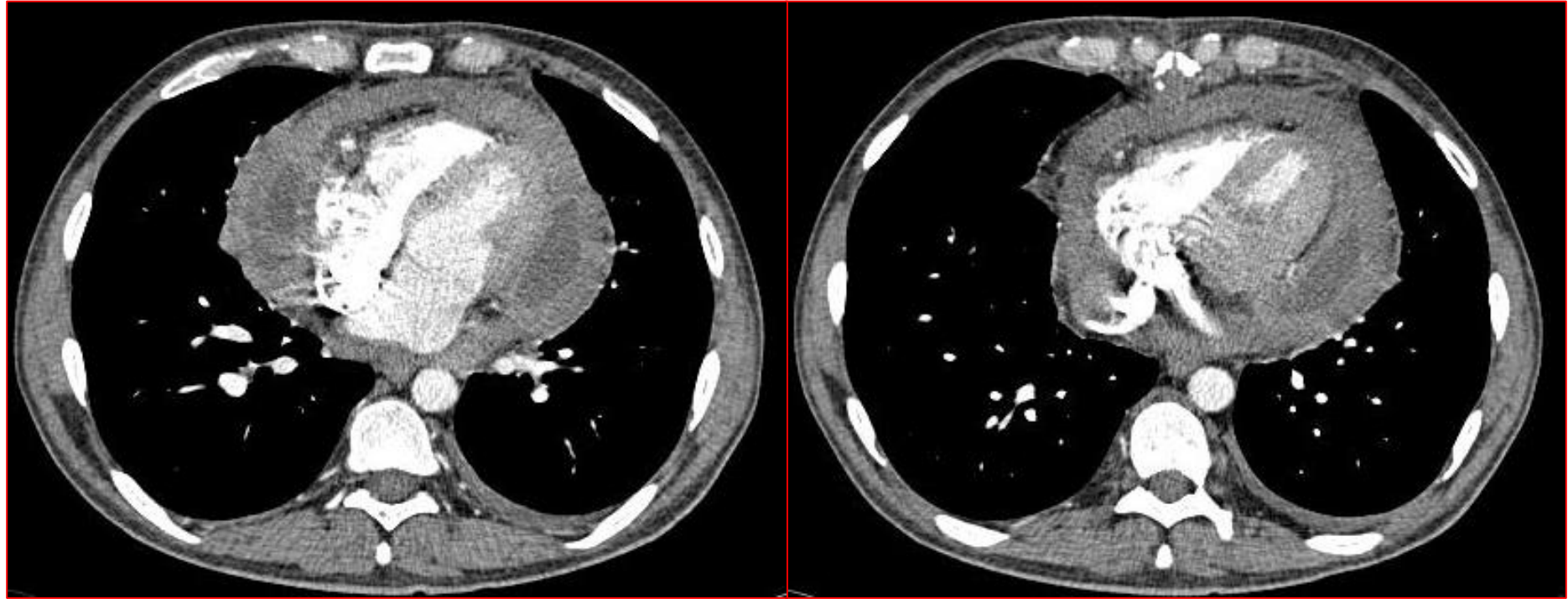

Olgu 2

Olgu 3

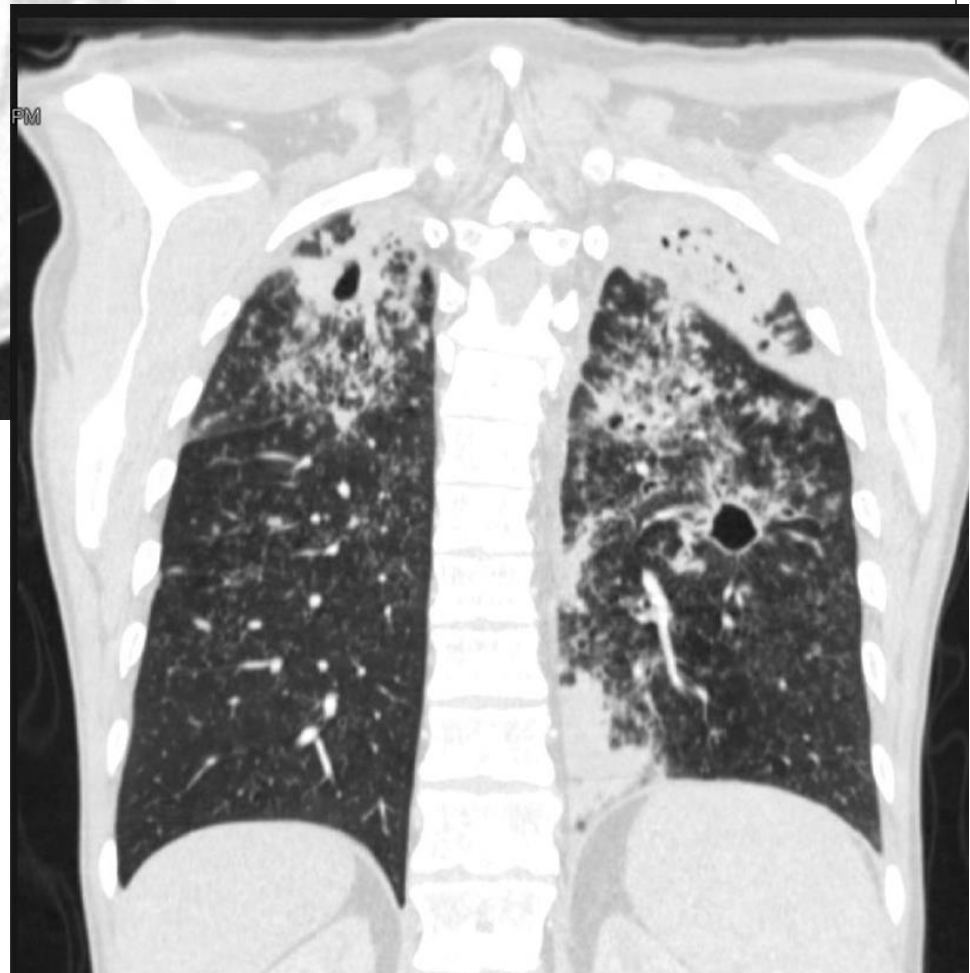
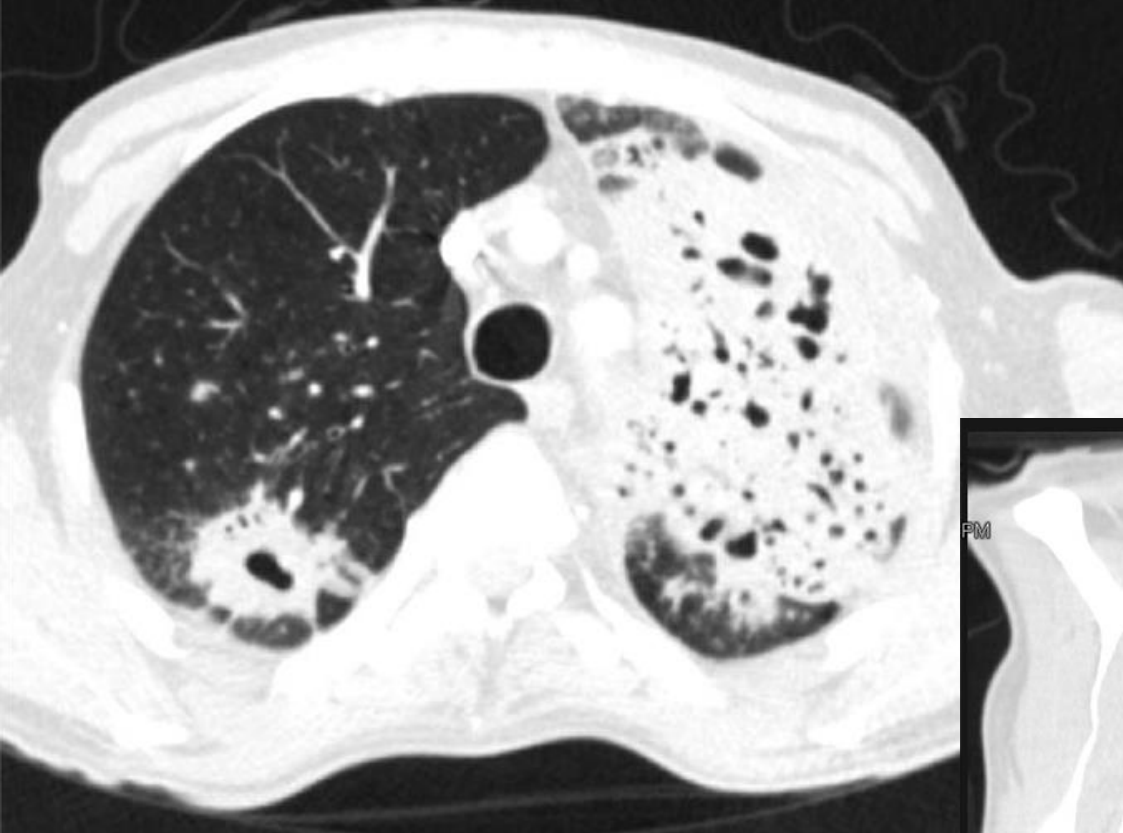

Olgu 3

Tüberküloz

- Hastalığın erken döneminde tipik reaktivasyon tb bulguları
- ✓ Üst loblarda tutulum, kavite, endobronşiyal yayılım, plevral sıvı
- Geç dönemde CD4 seviyesi düşük olduğunda alt loblarda infiltrasyonlar, hiler adenopatiler, miliyer patern (bakteriyel enfeksiyon ile karıştırılmamalı)
LAP CD4 seviyesi düşük olanlarda sık

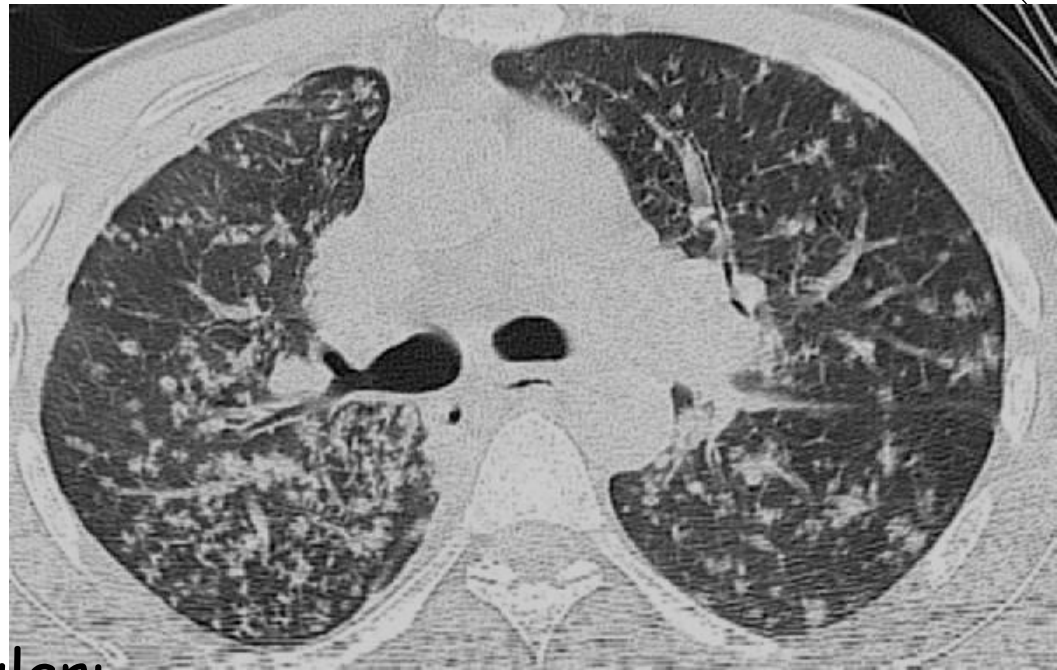
CD 4 düzey

>200 reaktivasyon tb bulguları

50-200 PRİMER TB, MiLiYER TB,
mediastinal LAM

<50 nonspesifik bulgular

Diffüz konsolidasyon, buzlu cam
dansiteleri, plevral efüzyon

CD4 seviyesi 34

Bronkojenik yayımlı tb

Düşük dansiteli nekrotik, periferi kontrast ile boyanır

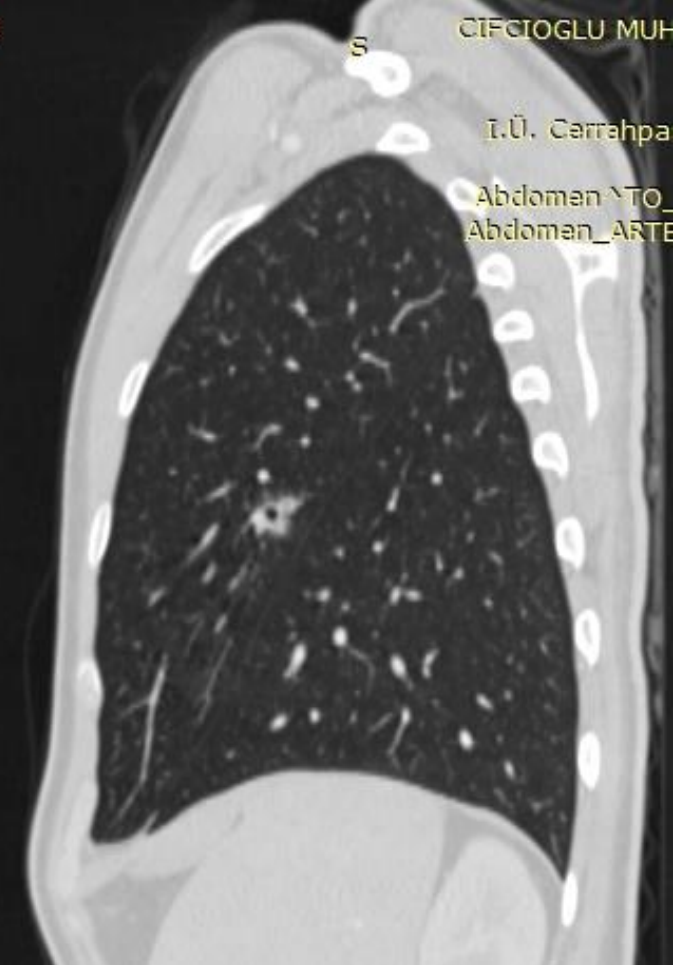
19 yaş erkek
CD4 9

ARTERIAL

ARTERIAL

19 yaş erkek

CD4 9

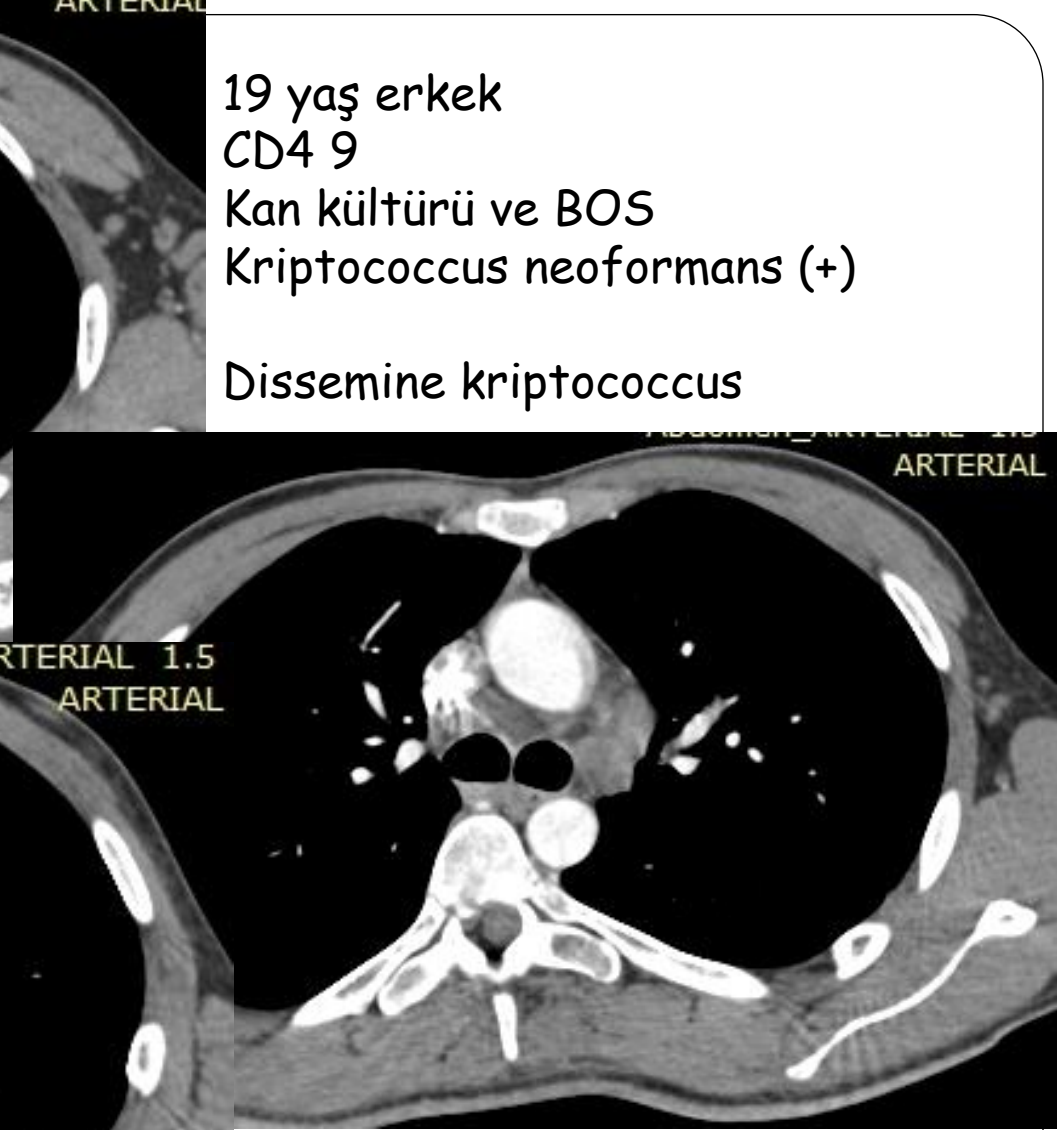
Kan kültürü ve BOS

Kriptococcus neoformans (+)

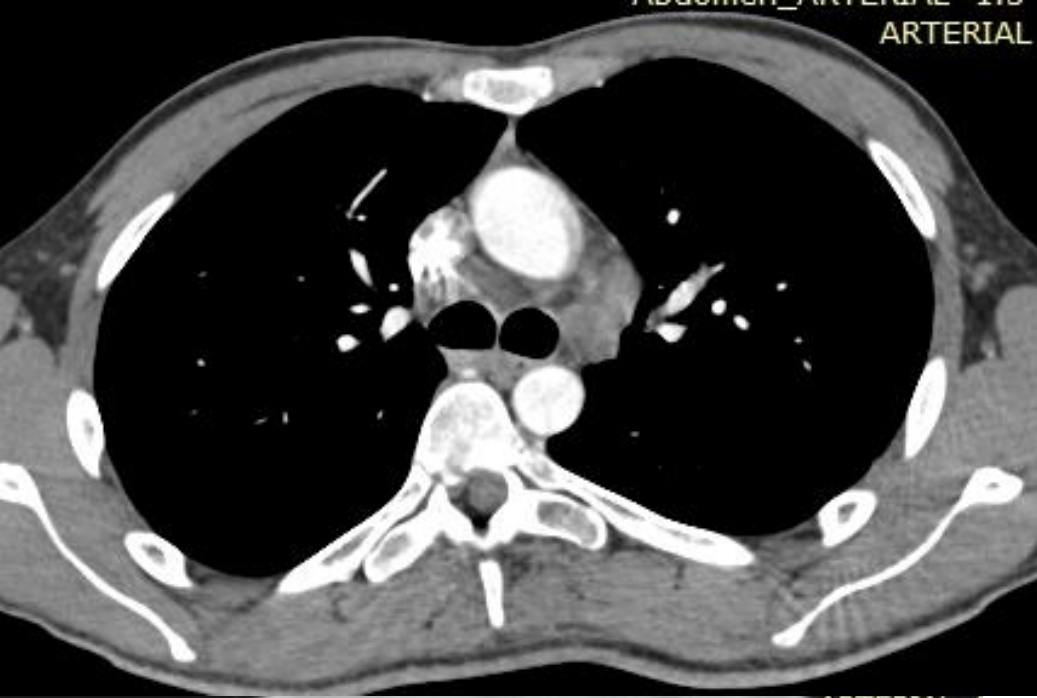
Dissemine kriptococcus

Abdomen_ARTERIAL 1.5
ARTERIAL

Dissemine
kriptococcus

Akciğerde nodül, kitle,
kavite komponenti olabilir
Konsolidasyon
Mediastinal LAP
Plevral efüzyon

- 48 y erkek
- Öksürük balgam ateş, nefes darlığı
- 16.04.2010 BT
- CD4 <100
- 4 yıldır tanılı
- Balgam; *C. Albicans*, alfa hemstreptokok

14:54:33.33
3 IMA 7
SPI 2
SP -776.6

14:54:33.43
3 IMA 8
SPI 2
SP -782.6

KV 120
eff.mAs 63
ref.mAs 100
TI 0.6
CT 0.0

KV 120
eff.mAs 80
ref.mAs 100

2786
Sensation Cardiac
CT 2007S
H-SP-CR
16-Apr-2010
14:54:33.67
3 IMA 12
SPI 2
SP -806.6

2786
Sensation Cardiac
CT 2007S
H-SP-CR
16-Apr-2010
14:54:33.98
3 IMA 13
SPI 2
SP -812.6

KV 120
eff.mAs 74
ref.mAs 100
TI 0.6
CT 0.0

KV 120
eff.mAs 70
ref.mAs 100
TI 0.6

SL 6.0/16x1.5/p1.16
51 4/0
80f.S2U.14

16-Apr-1962, M, 48Y
16-Apr-2010
14:54:34.41
3 IMA 17
SPI 2
SP -836.6

Sensation Cardiac 2786
CT 2007S
H-SP-CR
16-Apr-2010
14:54:34.82
3 IMA 18
SPI 2
SP -842.6

120
mAs 63
mAs 100

10cm KV 120
eff.mAs 64
ref.mAs 100

R

R

R

R

R

R

R

10cm

16-Apr-2010
14:54:35.60
3 IMA 28
SPI 2
SP -902.6

H-SP-CR 16-Apr-2010
14:54:35.71
3 IMA 29
SPI 2
SP -908.6

H-SP-CR 16-Apr-2010
14:54:35.71
3 IMA 29
SPI 2
SP -908.6

R

R

R

10cm

10cm

KV 120
eff.mAs 47
ref.mAs 100
TI 0.5
GT 0.0
SL 6.0/16x1.5/p1.15
14:54:36.15
3 IMA 33
SPI 2
SP -932.6

KV 120
eff.mAs 43
ref.mAs 100
TI 0.5
GT 0.0
SL 6.0/16x1.5/p1.15
14:54:36.26
3 IMA 34
SPI 2
SP -938.6

R

R

10cm

10cm

KV 120
eff.mAs 36
ref.mAs 100
TI 0.5
GT 0.0
SL 6.0/16x1.5/p1.15

KV 120
eff.mAs 36
ref.mAs 100
TI 0.5
GT 0.0
SL 6.0/16x1.5/p1.15

w 1200 351 4/0

w 1200 351 4/0

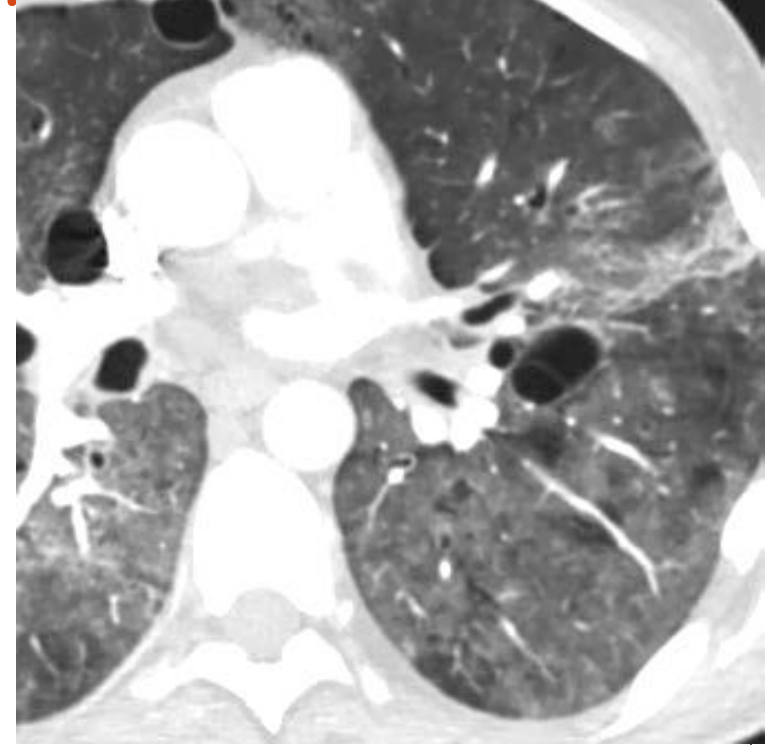
PCP

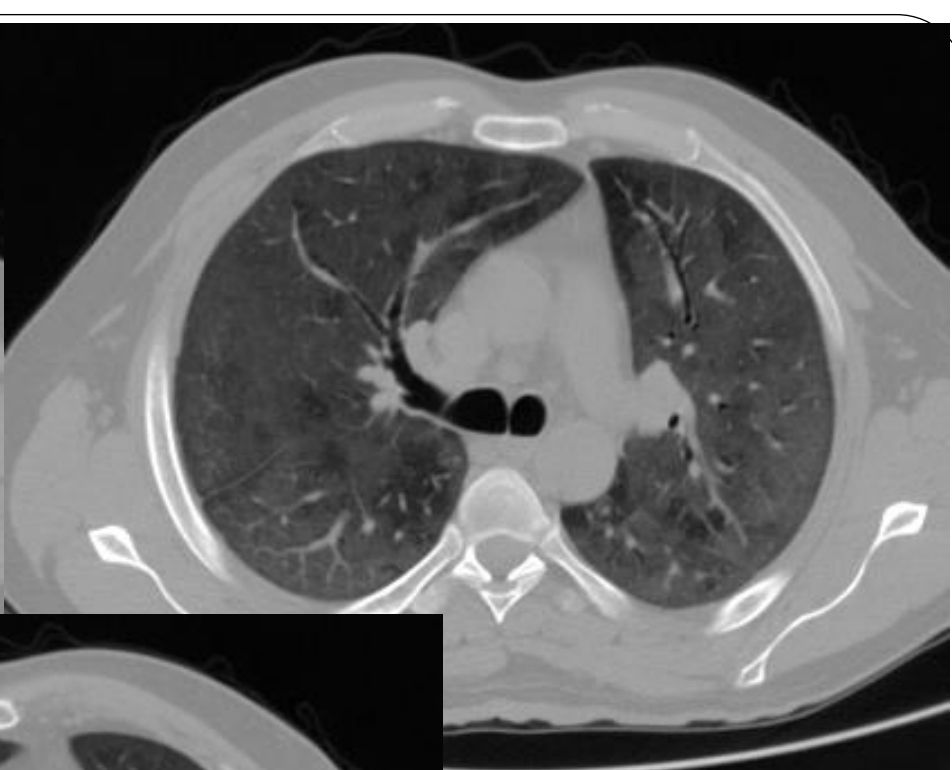
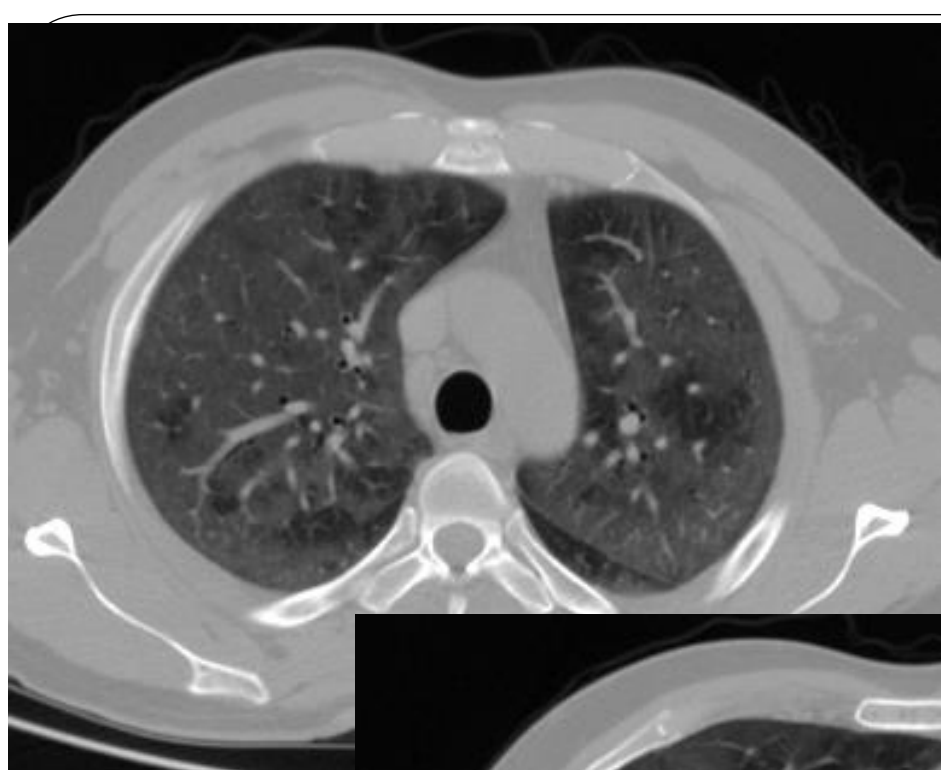
Pneumocystis Jirovecii pnömonisi

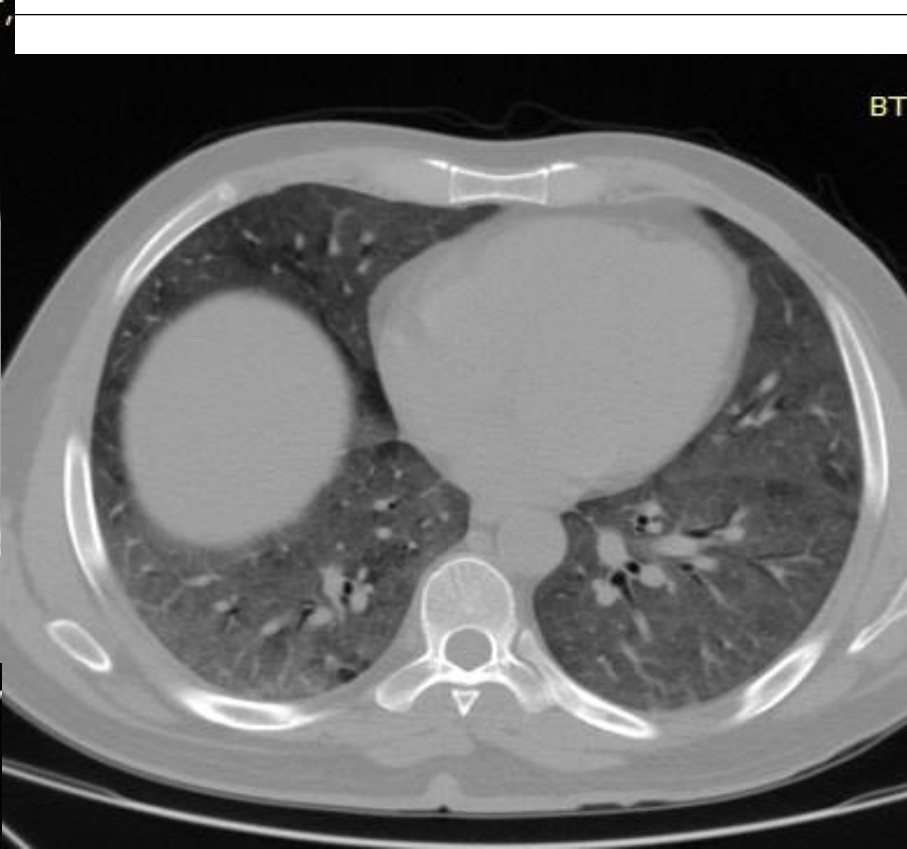
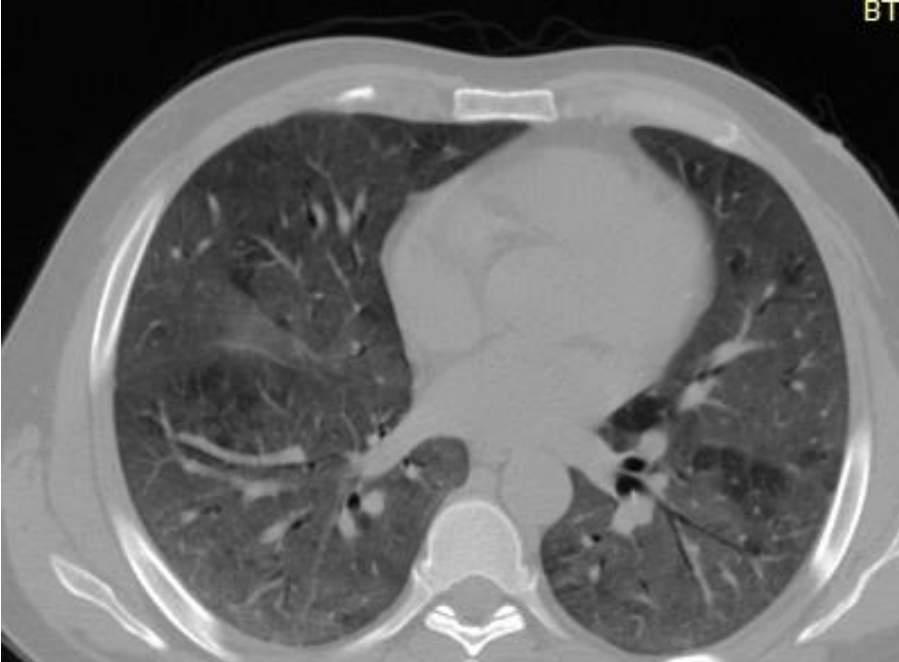
- ⦿ Tipik klinik tablo:
  - > Ani başlangıçlı ateş,
  - > Nefes darlığı,
  - > Takipne

Radyografik Bulgular

- Göğüs grafileri %90 hastada +
- Grafinin normal oluşu PCP'yi dışlamamaktadır.

PCP

Radyolojik Bulgular

BAŞLANGIÇTA

- Bilateral, santral-perihiler bölgede yoğunlaşan interstisiyel infiltrasyon
  - Retiküler
  - Nadiren nodüler

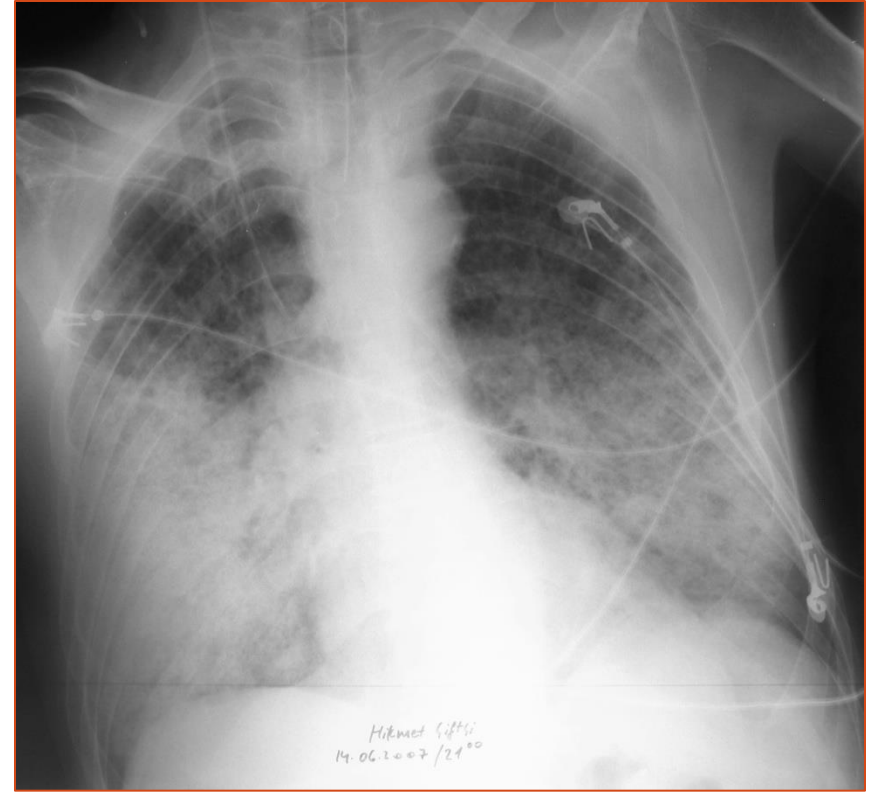

PCP

Radyolojik Bulgular

3-5 GÜN İÇERİSİNDE

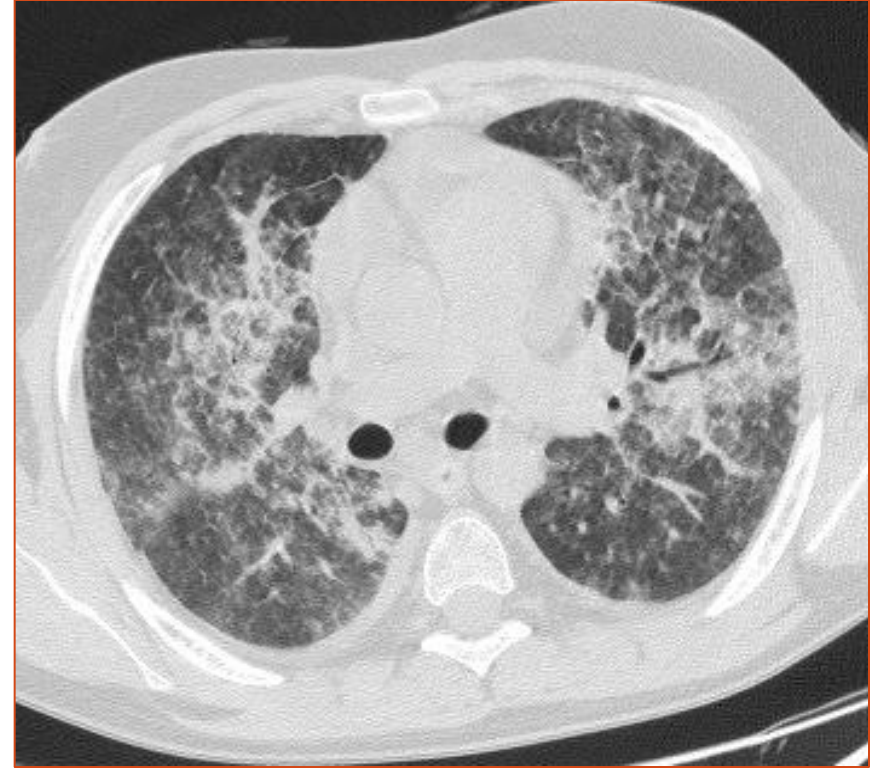
- Bulutsu konsolidasyonlar,
- Buzlu cam benzeri görünüm

PCP

Radyolojik Bulgular

- BT > Göğüs grafisi
- Göğüs grafisi N → BT/YÇBT
- BT Bulguları
- Buzlu cam
  - Jeografik, dağınık, yamalı
  - Üst ve santral tercihli
  - ± küçük konsolidasyonlar

PCP

Radyolojik Bulgular

- Miliyer örnek,
- Küçük nodüller,
- Fokal kitleler;
- Retiküler infiltrasyon, interlober septal kalınlaşma
- Küçük kistler

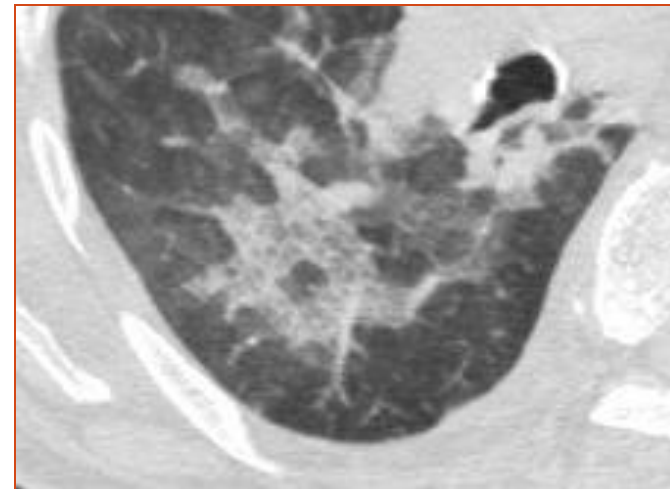
Buzlu Cam

+

Retiküler örnek

↓

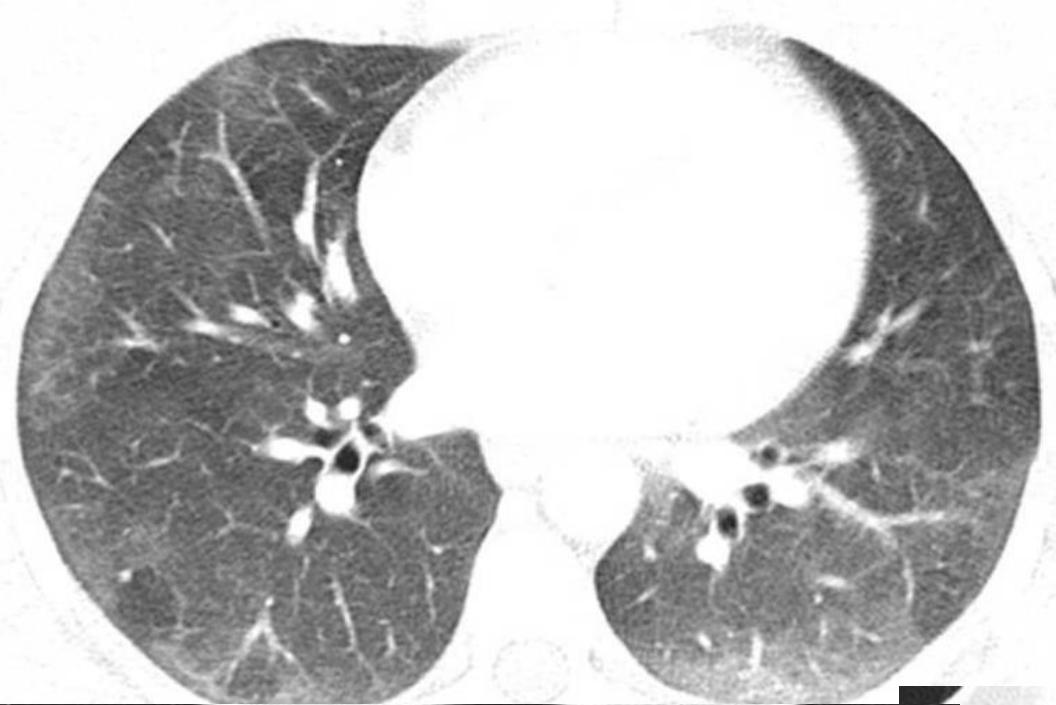
Arnavut Kaldırımı

PCP

Radyolojik Bulgular

- Küçük kistler
  - Üst/Santral akciğer alanlarında
  - Başlanıçta peribronşial kalın duvarlı
  - Sonrasında değişken şekilli

PCP

BT'ye Göre Hastalık Evreleri

- **Başlangıç:** (Akut) alveolde eksuda + alveoler septalarda kalınlaşma → **Buzlu cam**
- **Rezolüsyon:** (Subakut) Sağaltımı sürenlerde, interstisyumda kalınlaşma → retiküler örnek + alveol içi eksudanın organizasyonu → → **Arnavut kaldırımı**
- **İyileşme:** İnfiltrasyon bölgelerinde → **İPF'ye benzer görünüm + bronşioloektazi**

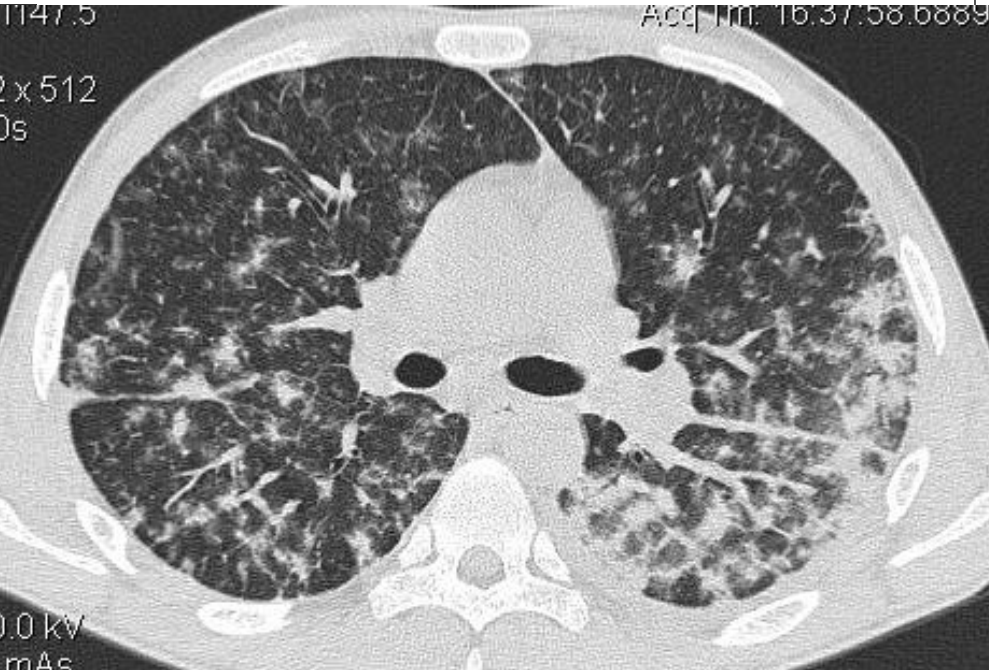
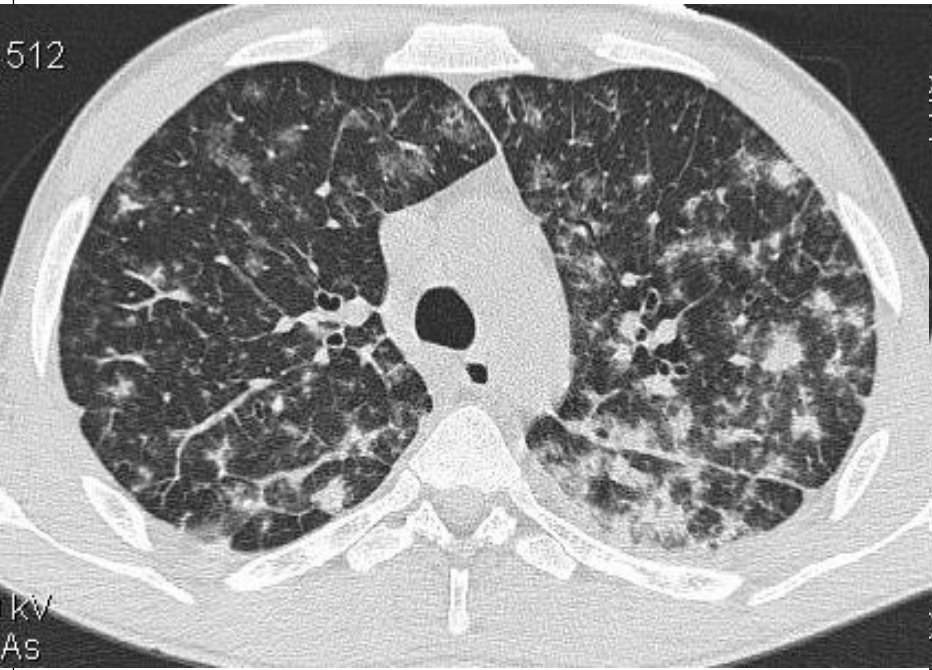
PCP

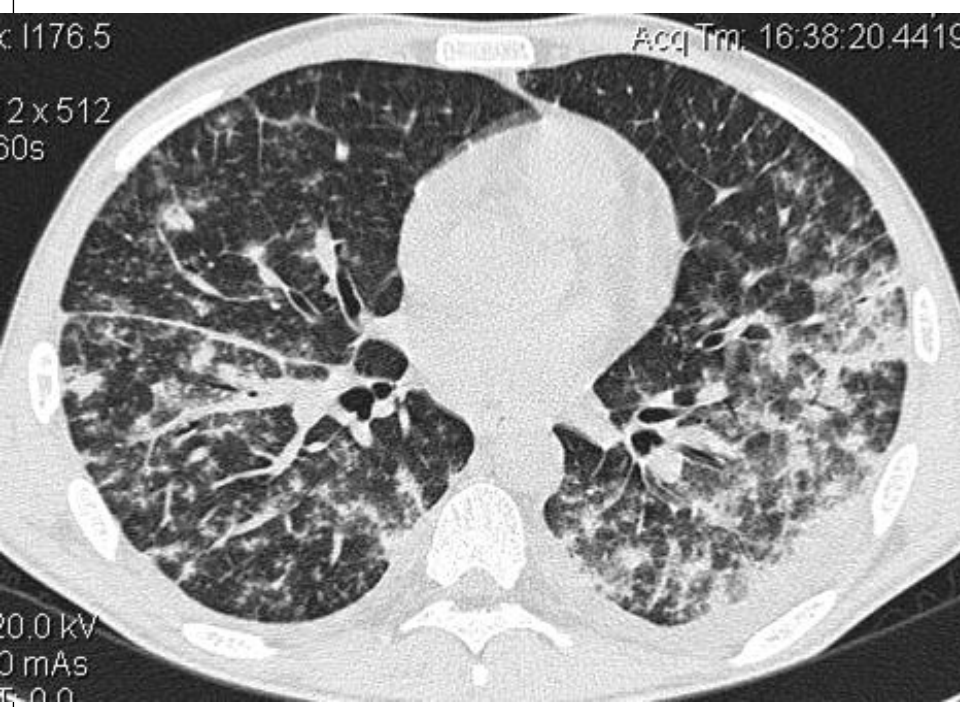
Radyolojik Bulgular

Sıradışı bulgular:

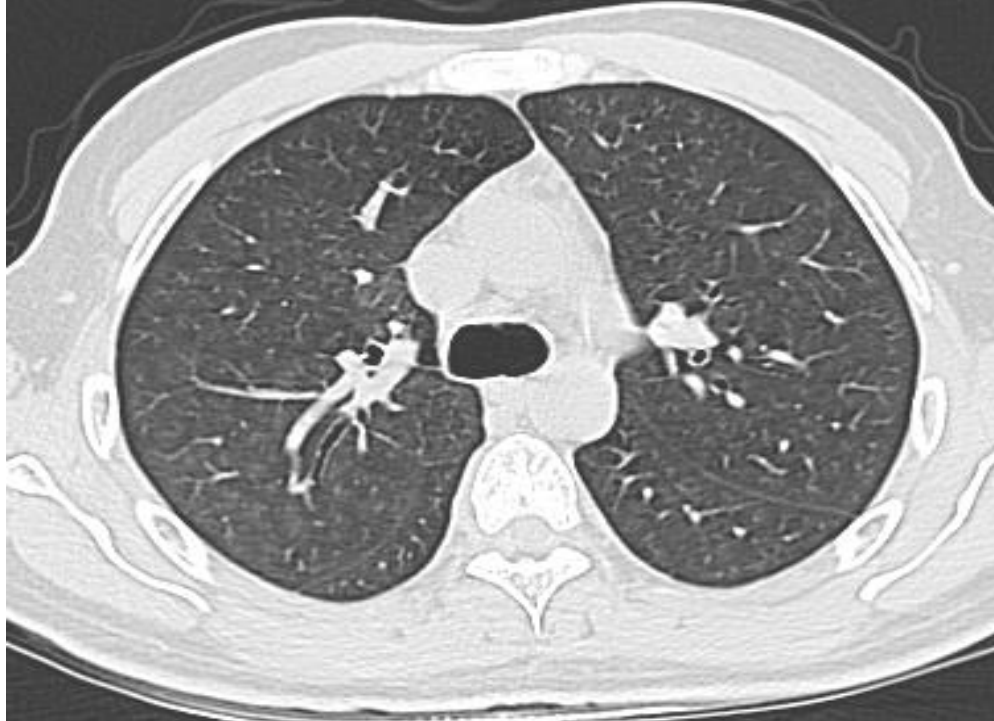
- ⦿ Asimetrik ve/veya nodüler infiltrasyonlar,
- ⦿ Apikal tutulum,
- ⦿ Lobüler pnömoni,
- ⦿ Kaviteli nodüller,
- ⦿ Kistler,
- ⦿ Miliyer nodül
- ⦿ Pnömotoraks
- ⦿ Nadir Bulgular
- ⦿ Hilusta LAM
- ⦿ Plevrada sıvı

CMV pnömonisi

CMV Pnömonisi

Radyolojik Bulgular

Göğüs Grafileri

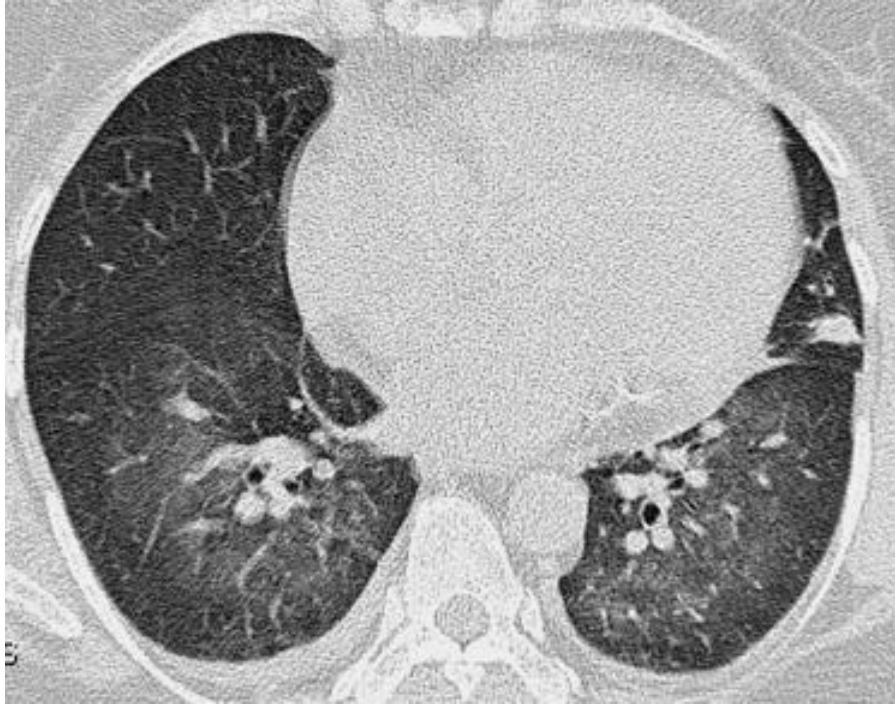
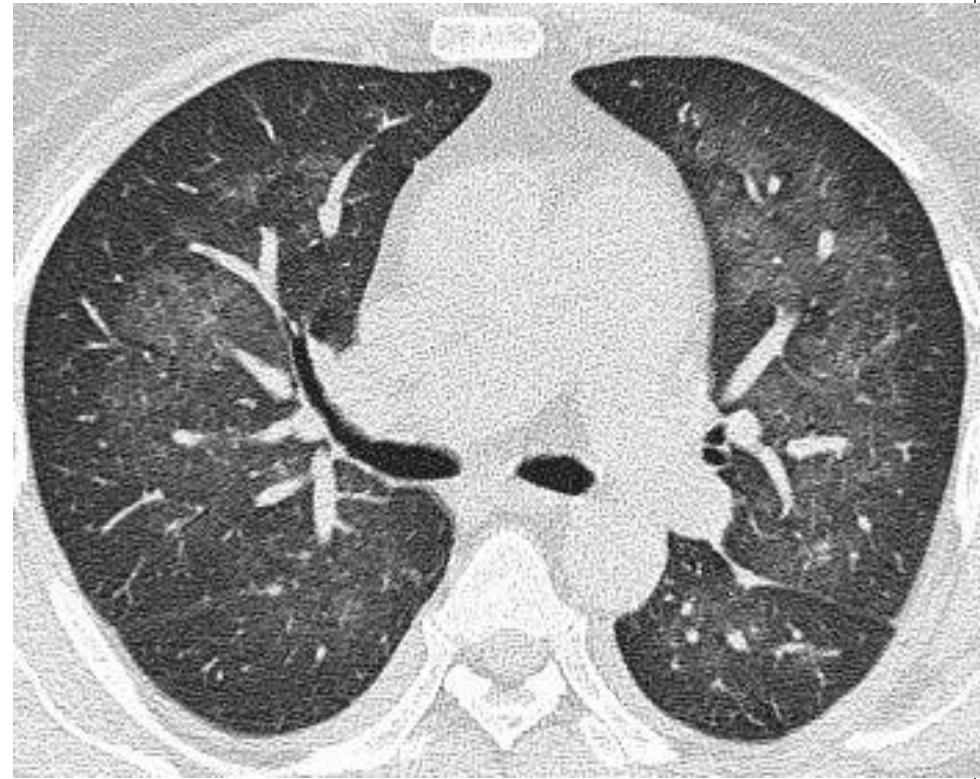
- Lober konsolidasyon
- Bölgesel bulanıklık alanları
- Bilateral retikülonodüler infiltrasyon

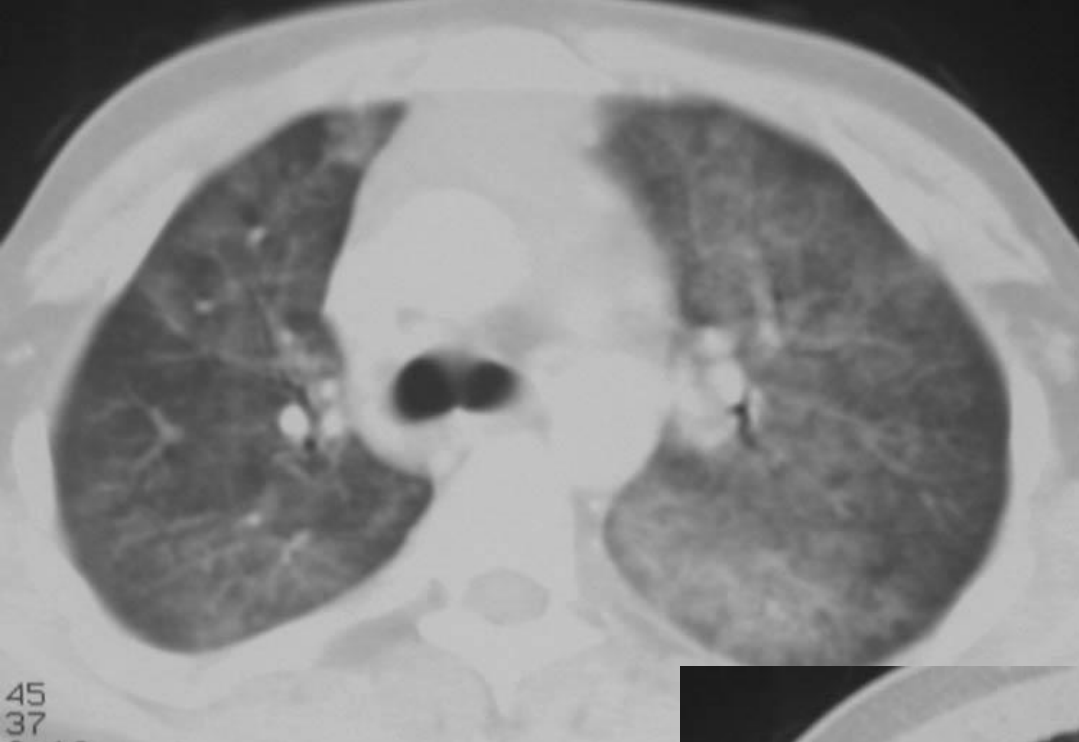
CMV Pnömonisi

Radyolojik Bulgular

BT/YÇBT:

- Buzlu cam, bilateral yamalı (DAH'a benzer → izlemde kötü prognoz belirtisi)
- Konsolidasyon
- Dağınık güçlkle tanımlanabilen nodüller (sentrlobüller → erken bulgu), kitleler

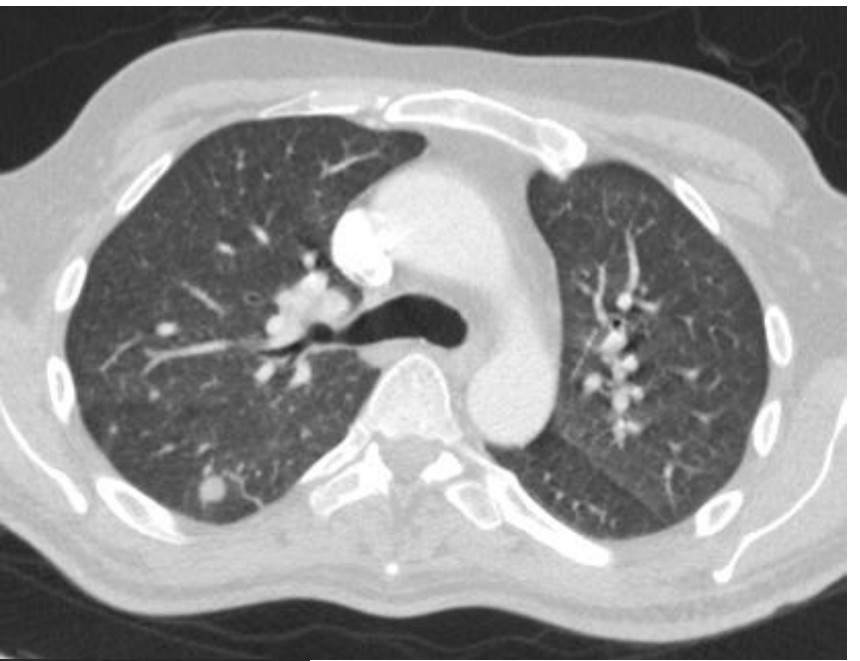

45
37

75

- Yeni tanı
- 44 YAŞ ERKEK
- CD4 11
- CMV DNA 2000-23000

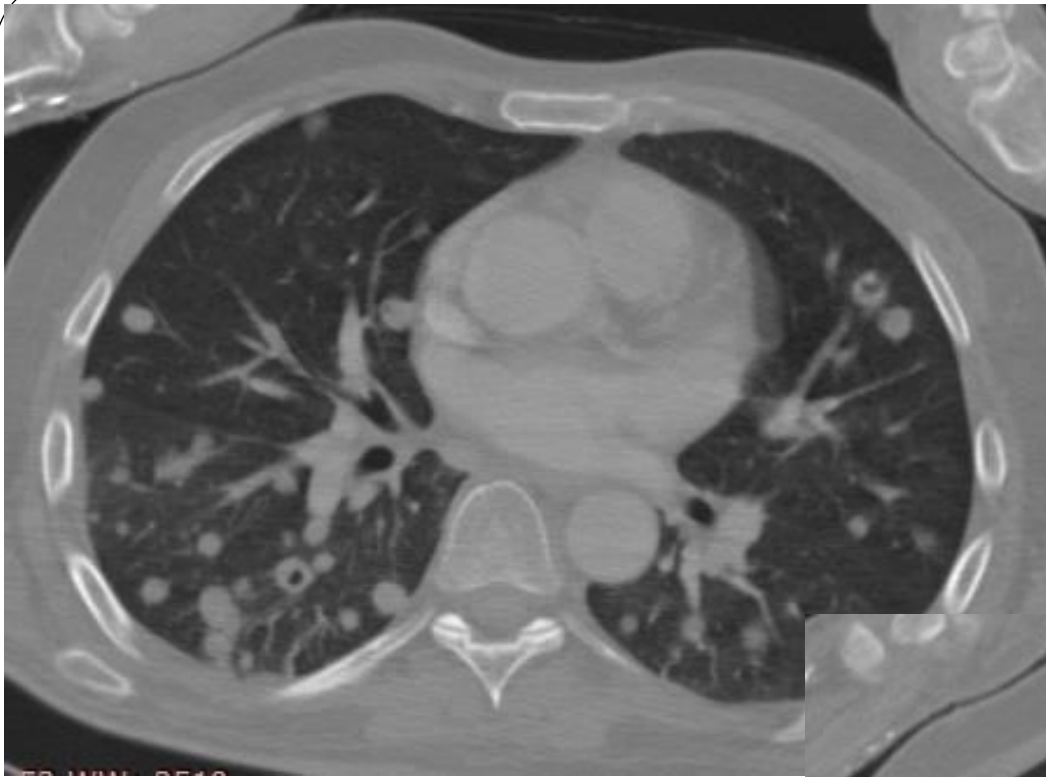
11 EYLÜL 2017

28 EYLÜL 2017

28 Eylül 2017

- ASPERJILLUS??

Asperjillus

- *Anjioinvaziv asperjillus*
  - *Hava yolu invaziv asperjillus*
  - Kronik nekrotizan (semiinvaziv) asperjillus
  - Sağlıklı bireylerde saprofitik asperjillus
  - Duyarlı kişilerde ABPA
- } İNVAZİV ASPERJİLLUS

Anjioinvaziv Asperjillus

- Patolojik olarak;

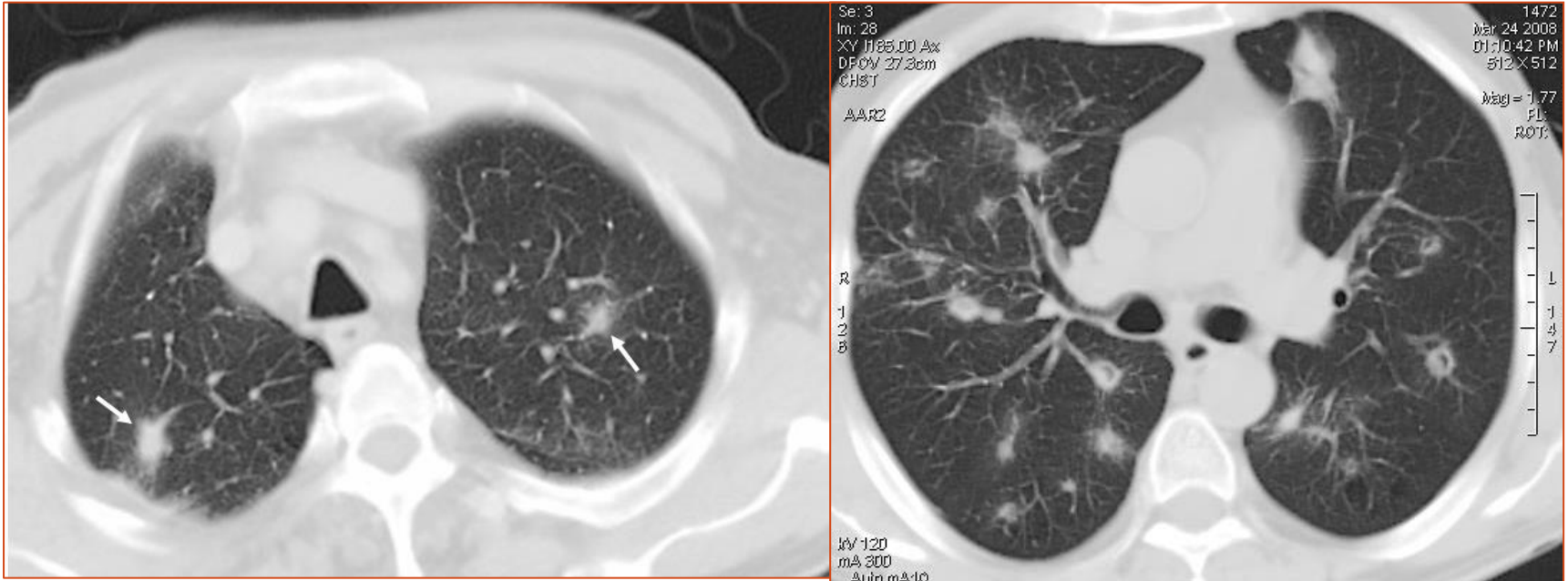
Orta ve küçük çaplı pulmoner arterlerin fungus hifleriyle invazyonu ve oklüzyonu
(pulmoner enfarkt, kanama ve sistemik yayılım)

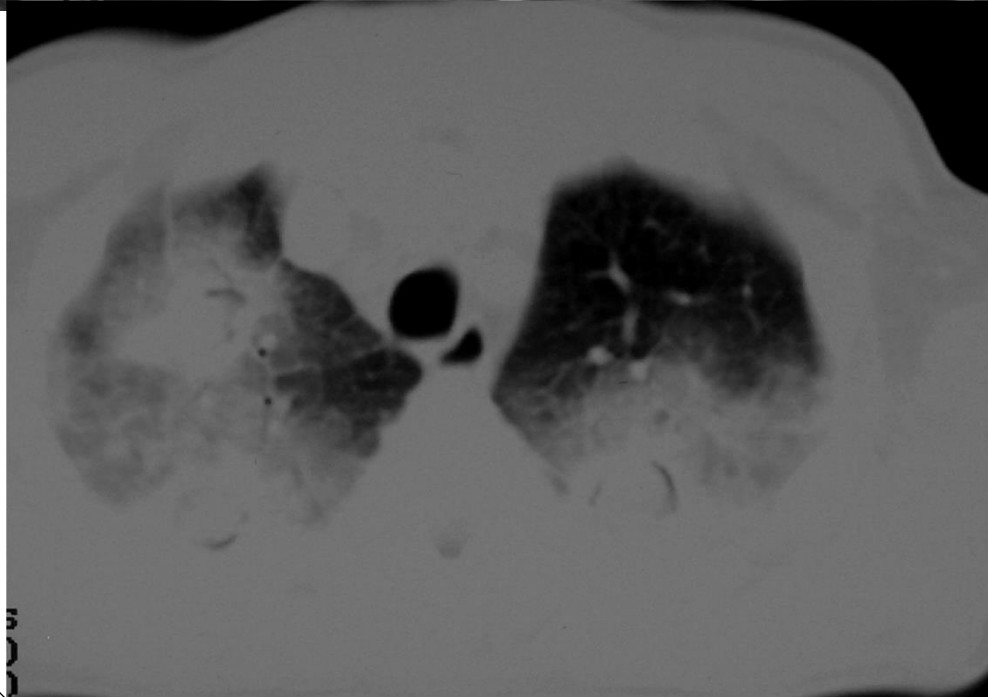
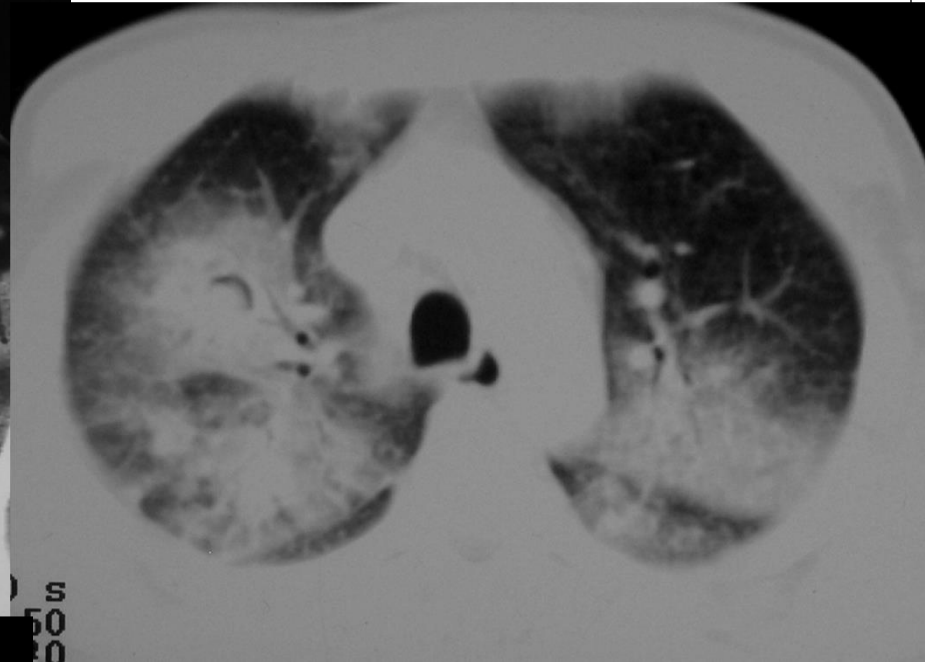
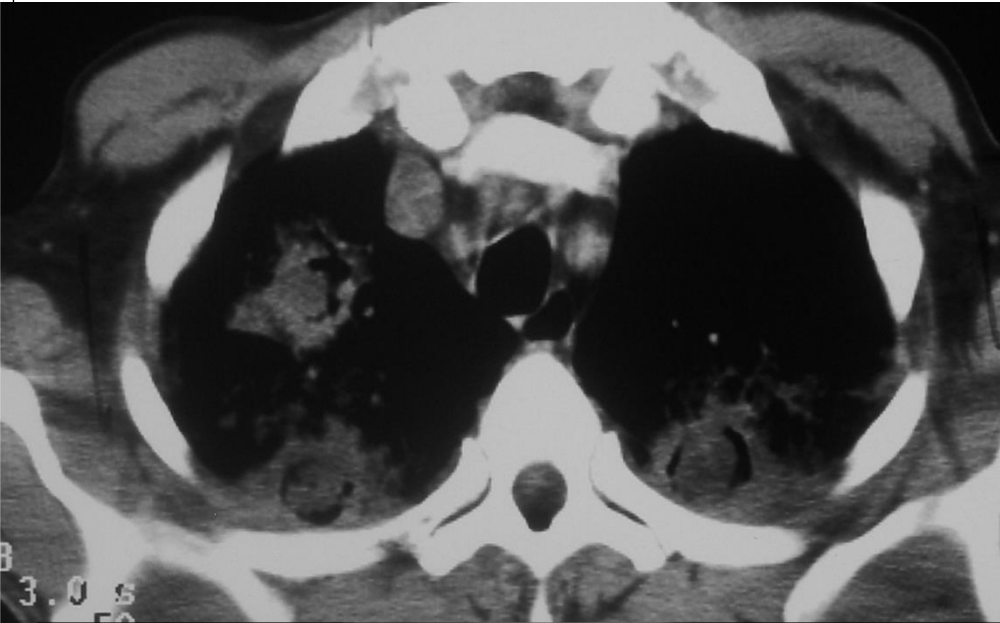

Kanamalı nodüller yada plevra tabanlı, kama şekilli,
kanamalı konsolidasyonlar

Anjiyovaziv Asperjiloz Radyolojik Bulgular

- Nodül/kitle/konsolidasyon
- Buzlu cam haresi → "Hare bulgusu"
- Nodülde hava kresenti → "Hilal Bulgusu"
- Nodülde kavite

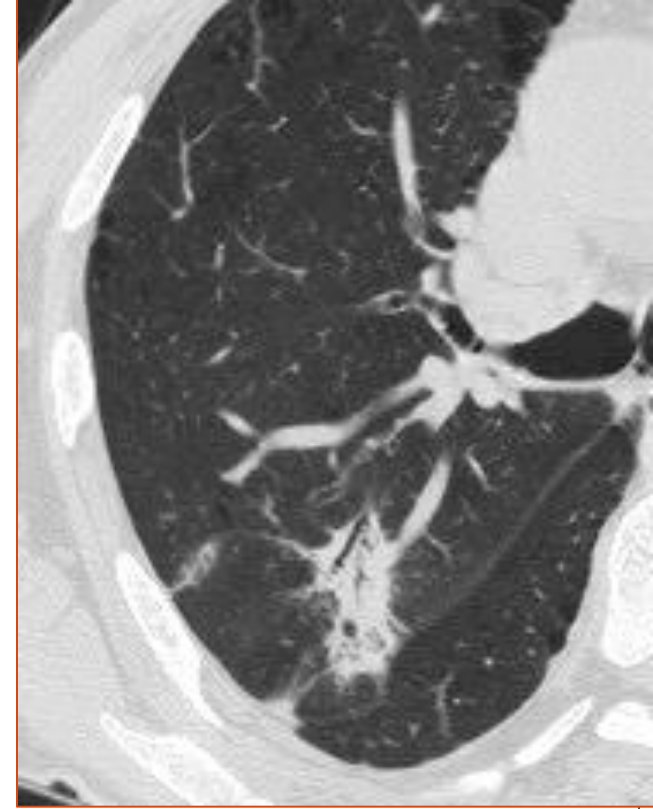

- ✓ Ort. 5 günde BT hare belirtisi (aktif hastalık göstergesi)
- ✓ Birkaç hafta sonra (2-6 hafta) hilal belirtisi
- ✓ Kavite gelişimi iyileşme süresini uzatır

Anjiinvaziv Asperjiloz Radyolojik Bulgular

- Bronş duvar kalınlaşmaları, santrlobüler nodüller, peribronşial dağılımlı yamalı konsolidasyonlar
- Buzlu cam infiltrasyonları

Anjioinvaziv Asperjiloz

Radyolojik Bulgular

Nadir Bulgular

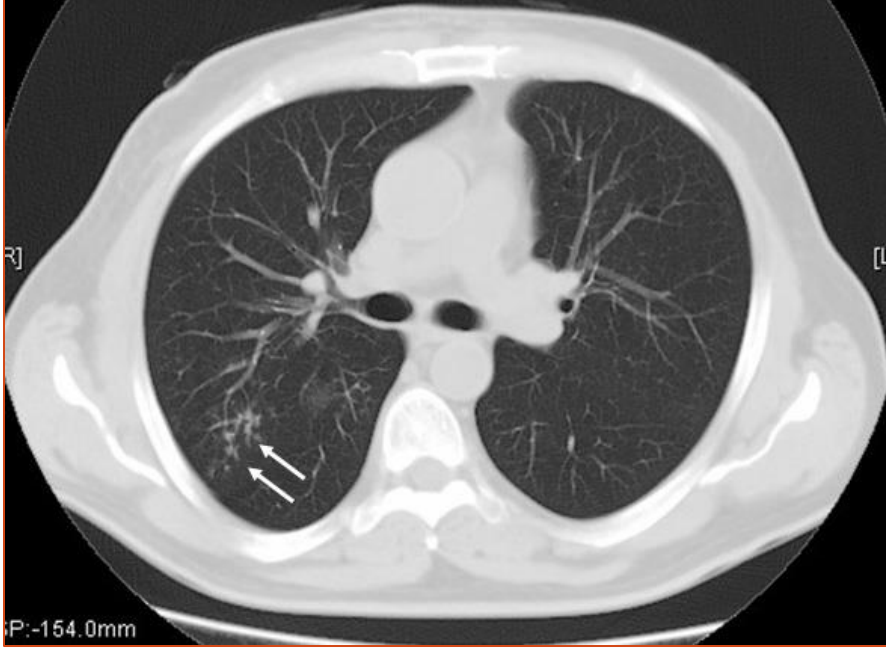
- Plevrada serbest sıvı
- Lenf düğümlerinde büyüme
- Göğüs duvarı yada mediasten invazyonu

Hava Yolu İnvaziv Asperjilozu

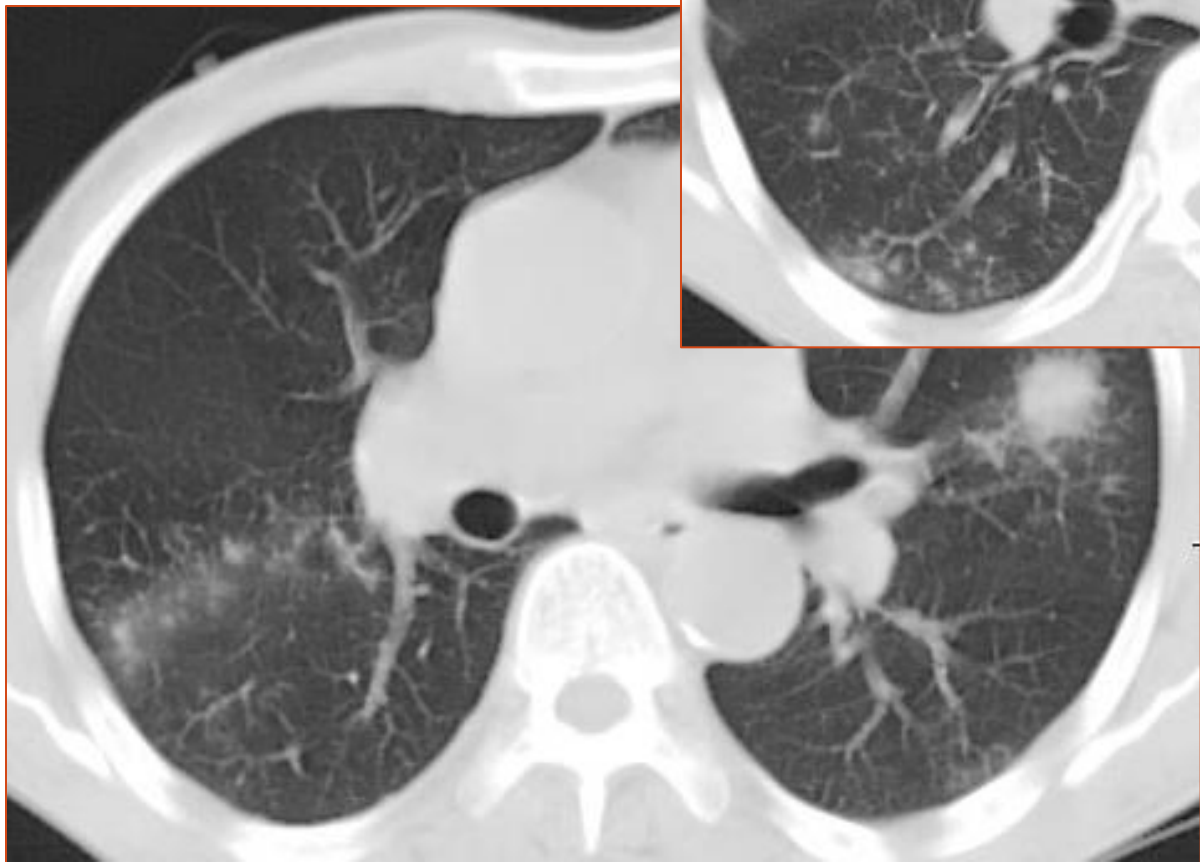
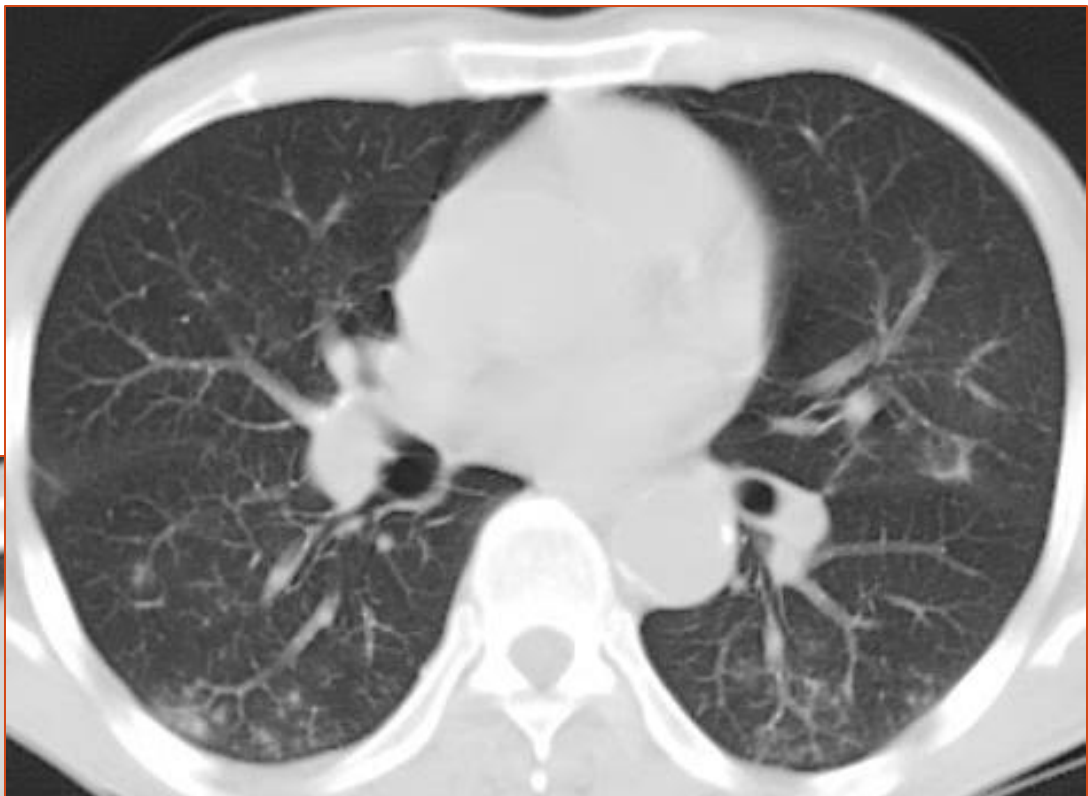
- İnvaziv asperjilozun %10'unda görülür.
- Patoloji; hava yolu bazal membranına yerleşmiş aspergillus
- Klinik tablo: akut trakeobronşit, bronşiolit yada bronkopnömoni
- Akut trakeobronşiti olan hastaların radyografileri çoğu zaman doğaldır.

Hava Yolu İnvaziv Asperjilozu

BT/YÇBT Bulguları

- Dallanan çizgisel ve nodüler, sentrlobüler infiltrasyonlar → "Tomurcuklanan ağaç"
- Yamalı tutulum

Hava Yolu İnvaziv Asperjilozu

- Asperjilus bronkopnömonisi → peribronşial konsolidasyonlar
- Nadiren lobar konsolidasyon
- Tıkayıcı bronkopulmoner asperjiloz (AIDS'te)

Radyolojik Örnekler

- ◎ **Lober:** Bakteri, mikobakteri, mantar (*Aspergillus*)
- ◎ **Lobüler (bronkopnömoni):** Bakteri (*Staf. aureus*, *Hemofilus*, mikoplasma, mikobakteri), virüs, mantar
- ◎ **İnterstisiyel (diffüz-bilateral):** Virüs, Mantar, PCP, kriptokok
- ◎ **Nodüler:** Mikobakteri, Mantar (*aspergilloz*, *kandidioz*), Virüs (sentrilobüler)

Diffüz parankimal infiltrasyonlar

- Bilateral diffüz hastalık PJP(perihiler buzlu cam dansiteleri)
- Pnömotoraks (PJP)
- Alveolar infiltrasyonlar, tek taraflı plevral sıvı veya kavite; bakteriyel hadise
- Alveolar infiltrasyonlar, tek taraflı plevral sıvı veya kavite+ LAP; TB
- Nodüller; mikobakteriyel enfeksiyonlar, PJP, CMV
- Nodüller (sentrilobüler dağılım); bakteriyel pnömoni, TB, fungal pnömoni

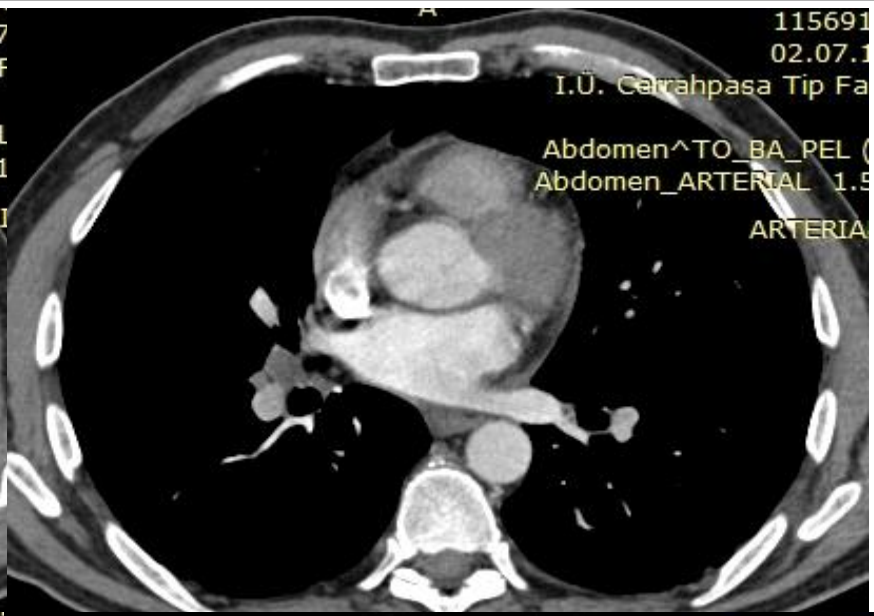
CD 4 düzeyi

- < 500 Bakteriyel pnömoni; Tüberküloz (TB)
- < 200 Pneumocystis jiroveci; dissemine TB; toxoplasmosis, bakteriyel
- < 100 Kaposi sarkomu; non-Hodgkin lenfoma
Bakteriyel, staf., pseudomonas
- < 50 Atipik mikobakteri; disseminated fungal enfeksiyon; cytomegalovirus

- Bakteriyel pnömoniler
- Maliniteler (akciğer kanseri, Hodgkin lenfoma)
- HHV-8 ilişkili neoplaziler (Kaposi, MCD)
- IRIS
- KOAH, pulmoner hipertansiyon

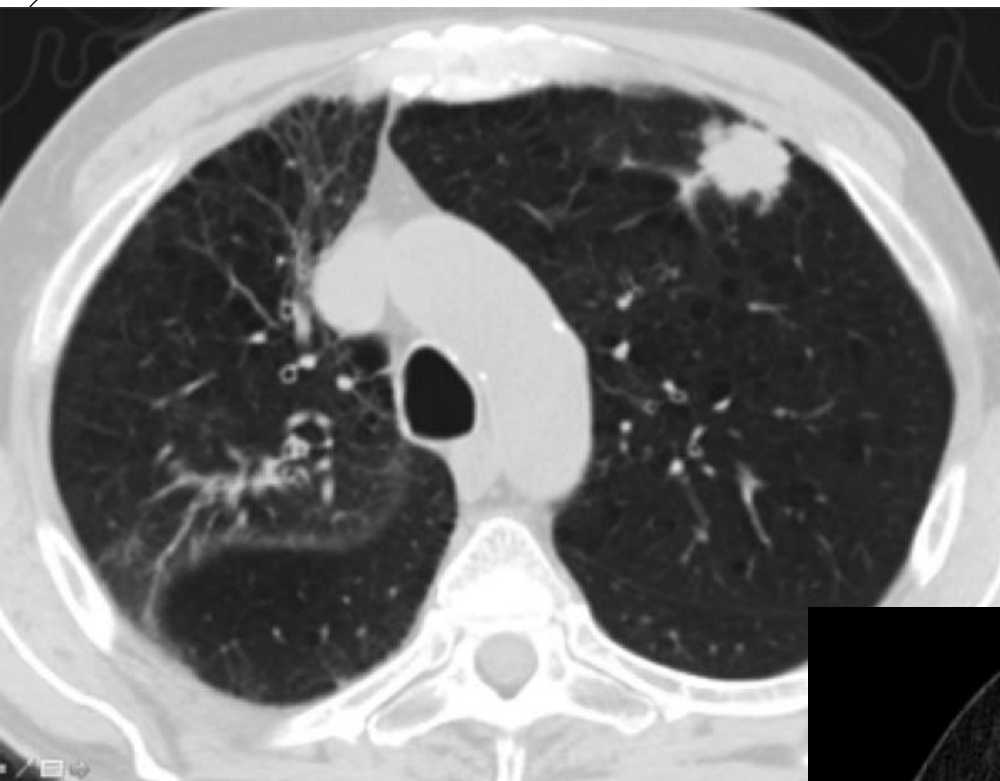

- ATEŞ
- YENİ TANI
- LAM LER
- İNGUINAL LENF BEZİ BİYOPSİSİ
HIV İLİŞKİLİ LAP

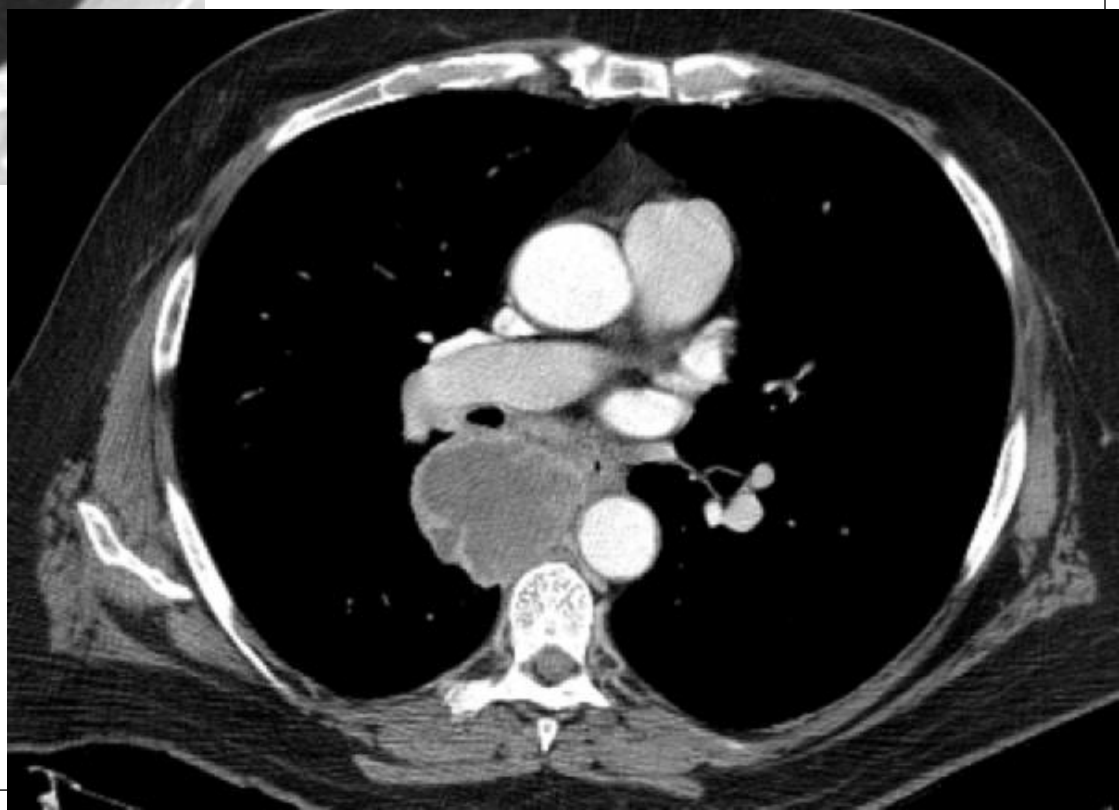
Malinite riski artıyor

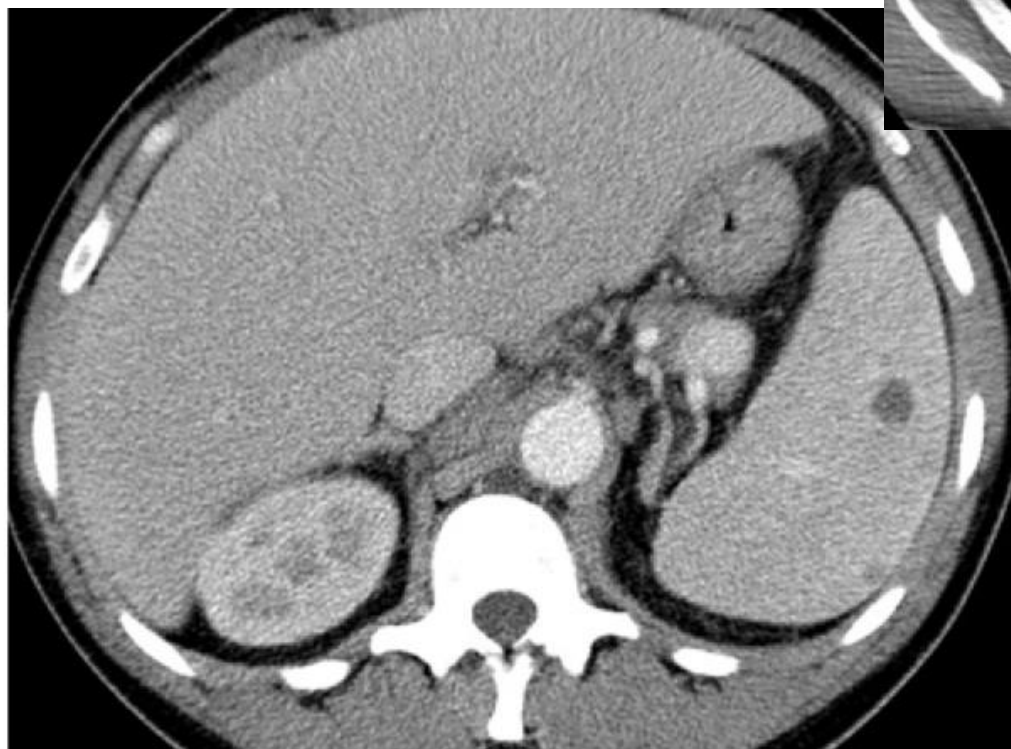
- Akciğer kanseri
- ✓ Kronik inflamasyon
- ✓ Tekrarlayan akciğer enfeksiyonları
- ✓ İmmüsupresyon
- Lenfoma
- Kaposi sarkomu

Skvamöz hücreli
karsinom

adenokarsinom

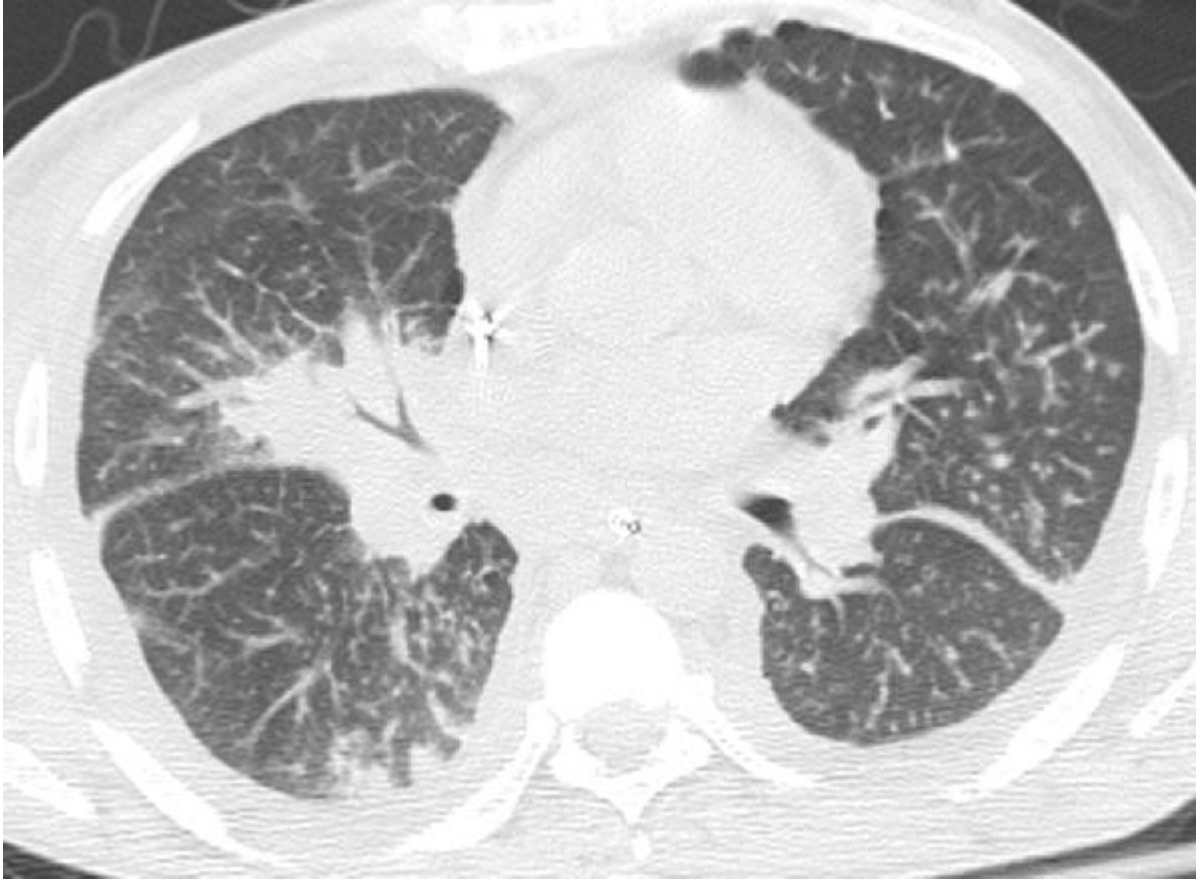

lenfoma

Kaposi sarkomu

- HHV-8 ile ilişkili
- Peribronkovasküler konsolidasyon
- Belirsiz kötü sınırlı nodüller
- İnterlobar septum kalınlaşmaları
- Buzlu cam dansiteleri
- Fissüral nodüleriteler
- Plevral efüzyon

Kaposi sarkomu
Peribronkovasküler konsolidasyonlar, interlober
septum kalınlaşmaları
HHV-8 ile ilişkili

Multisentrik Castleman Hastalığı

- HHV 8
- Lenfoproliferatif hastalık
(hyalin vasküler tip, plasma hücreli tip)

Plevral efüzyon, asit, ödem

Hepatosplenomegali, diffüz LAP

Kaposi sarkomu, lenfoma birlikteliği

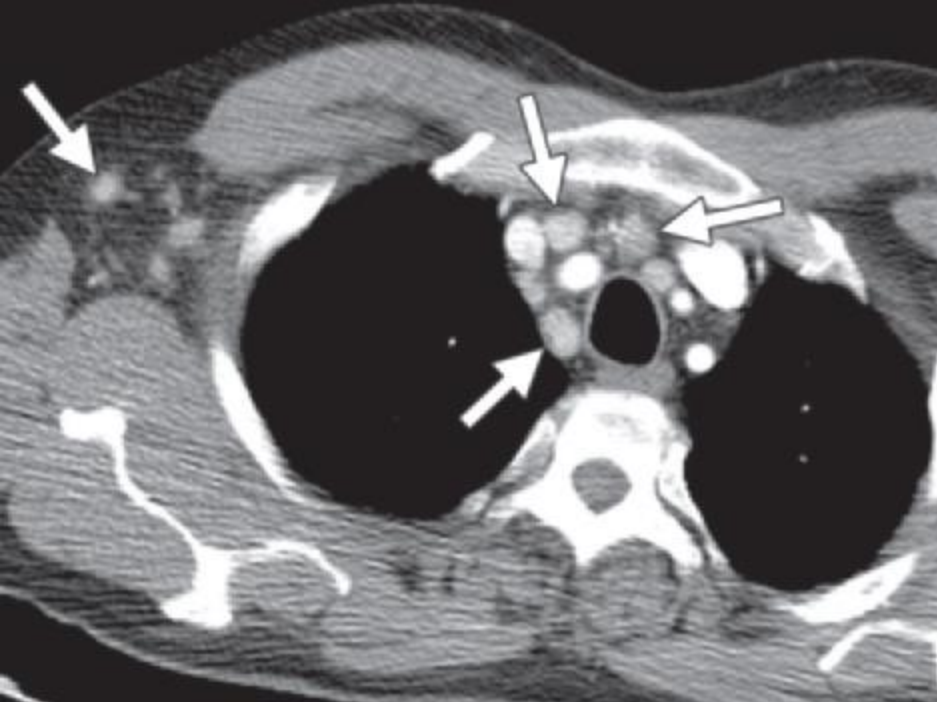
Radyoloji;

Sentrilobuler nodüller, interlober septum kalınlaşmaları,
peribronkovasküler kalınlaşmalar,

Hiler, mediastinal, aksiller LAP

Buzlu cam dansiteleri, konsolidasyonlar

Castleman
hastalığı

IRIS ("immun reconstitution
inflammatory syndrome")

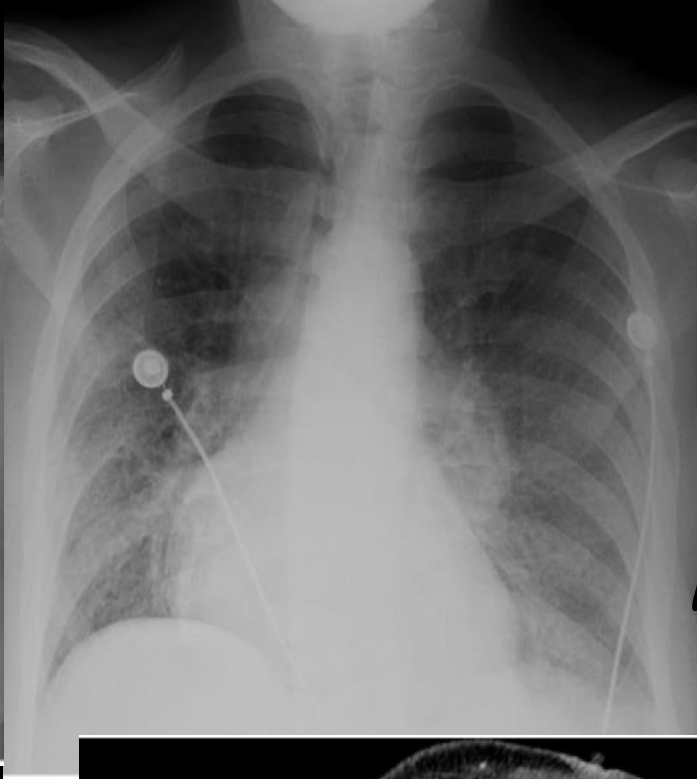
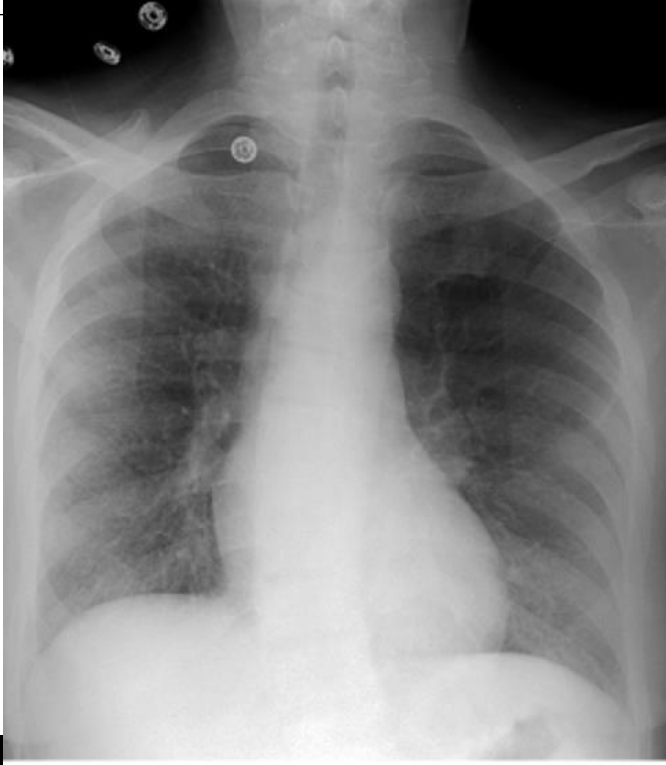
Mikobakteryel enfeksiyonlar

Fungal enfeksiyonlar

Viral enfeksiyonlar

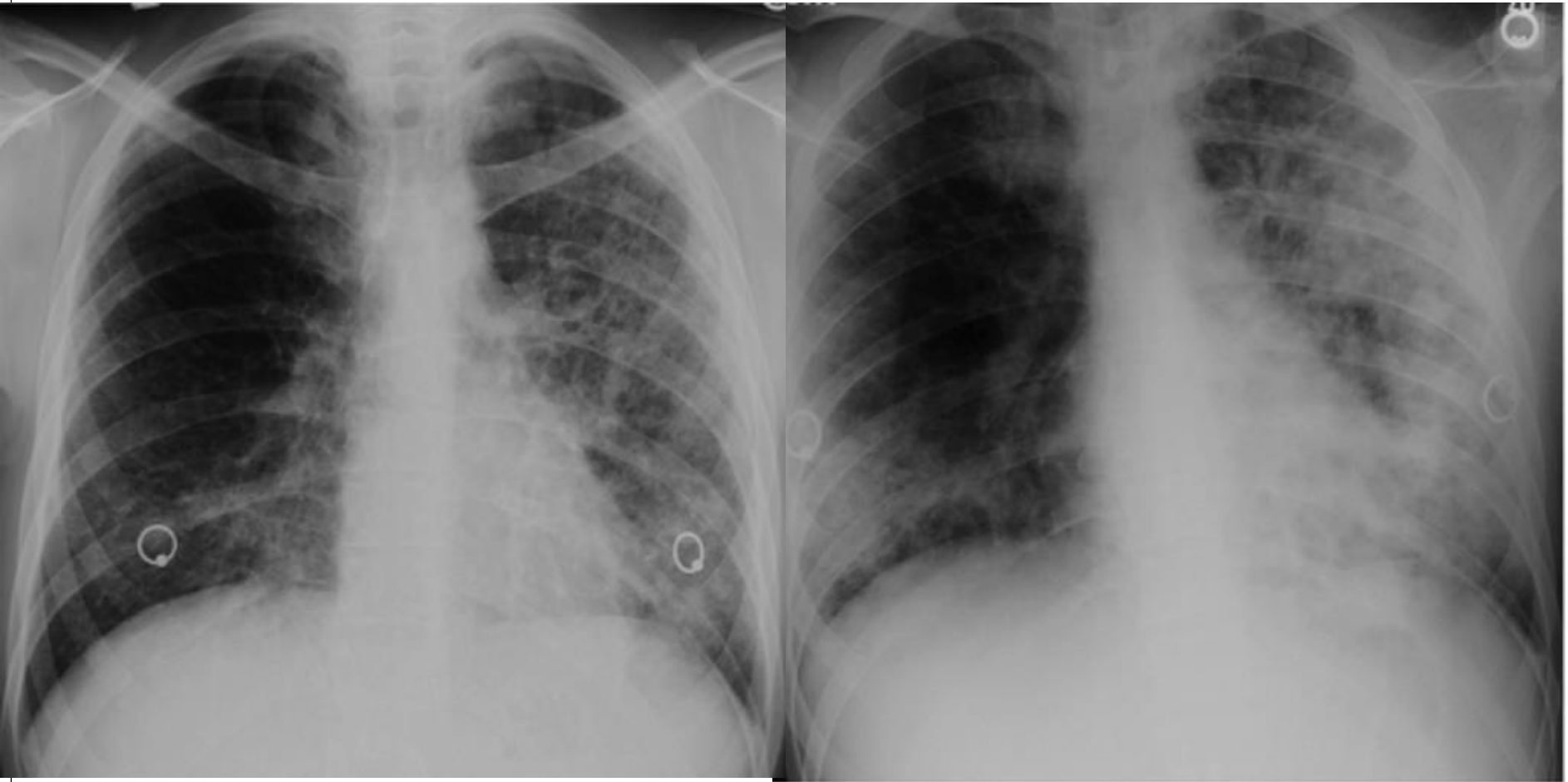
Otoimmün

Diğerleri (sarkoidoz, malinite..)

MAC-IRIS

PCP-IRIS

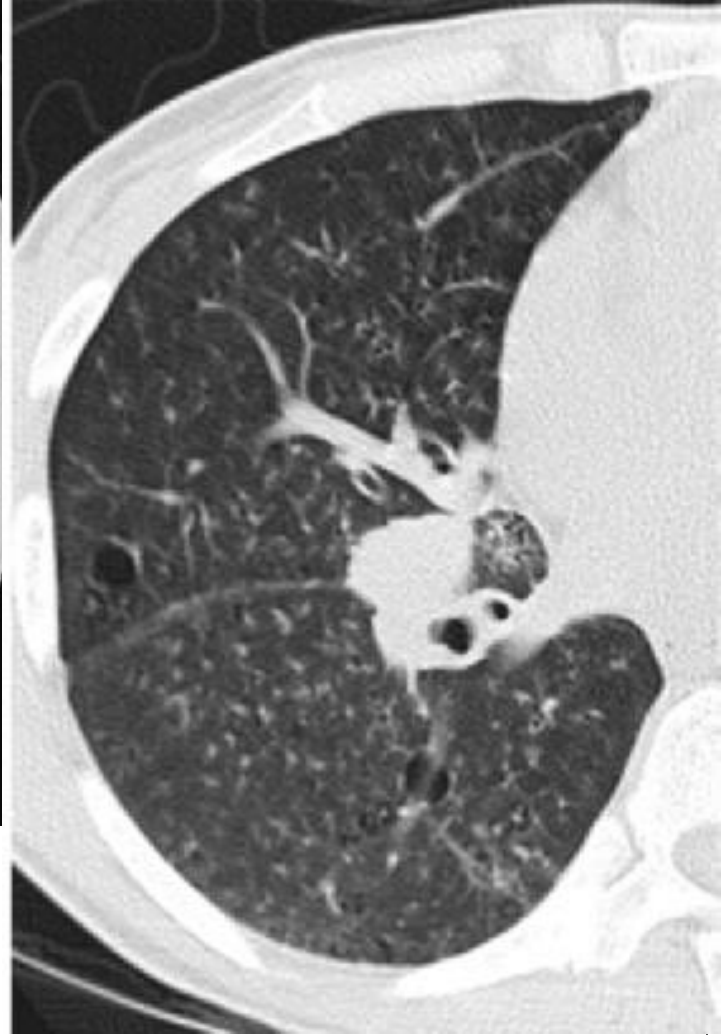

35 YAŞ KADIN
ATEŞ, DİSPNE, ÖKSÜRÜK

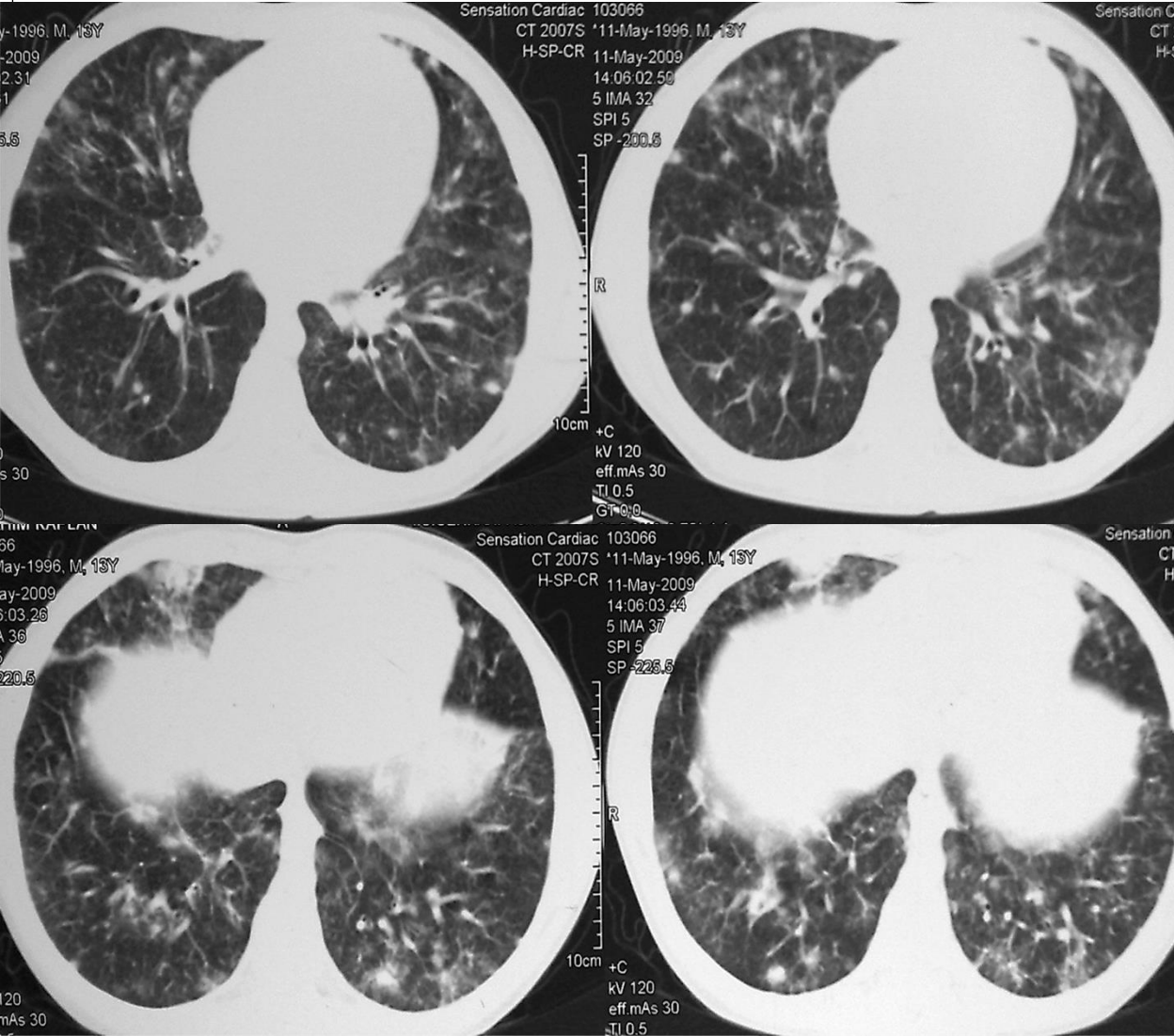

35 YAŞ KADIN
ATEŞ, DİSPNE, ÖKSÜRÜK

LİP

10 YIL SONRA

LIP

- ✓ Bronkovasküler demet boyunca kalınlaşma
- ✓ İnterlobüler septa kalınlaşması
- ✓ Sentrilobüler nodüller
- ✓ Buzlu cam görünümü
- ✓ Subplevral nodüller
- ✓ kistler

